

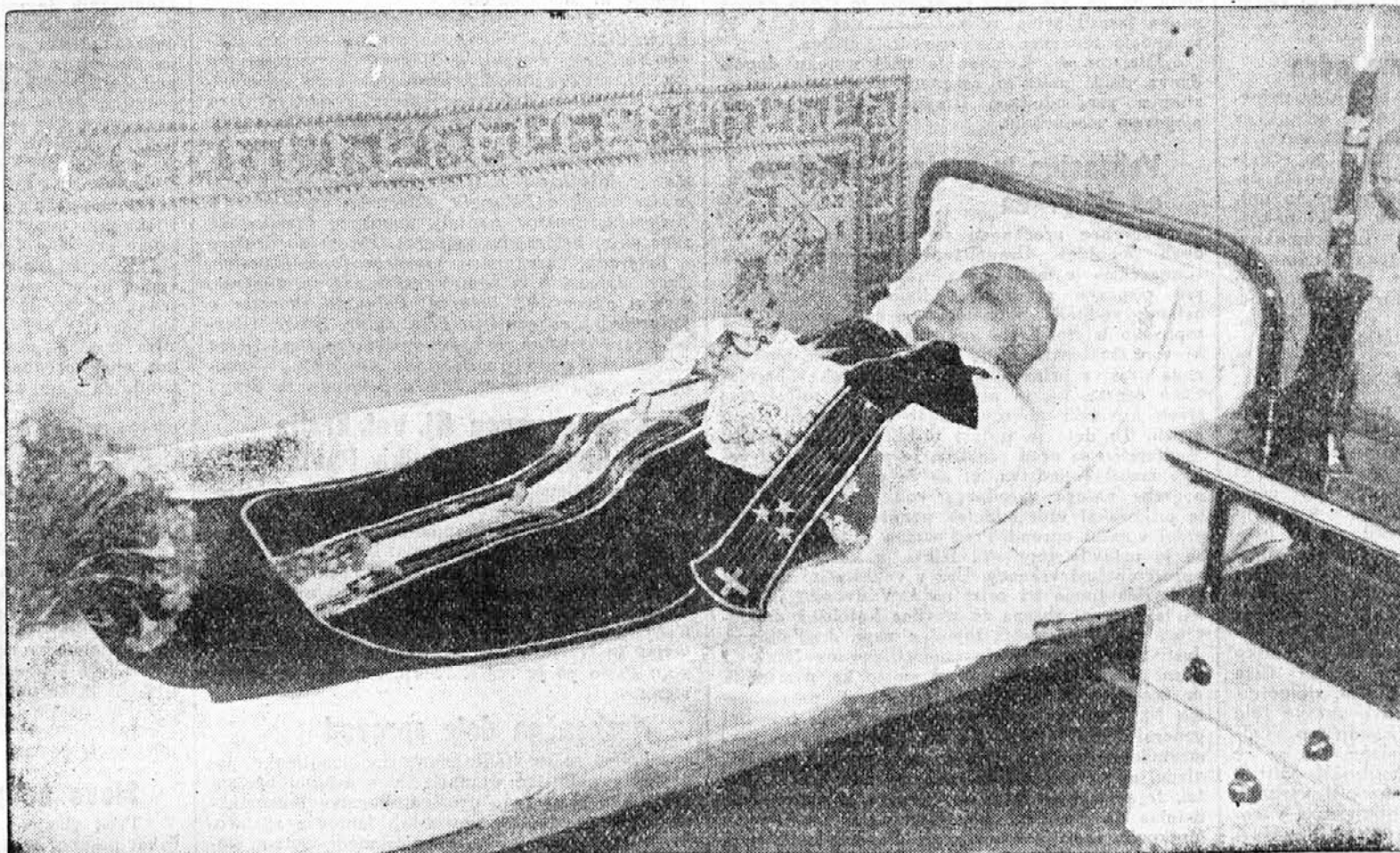
Slovenski dom

Stev. 288

V Ljubljani, ponedeljek 16. decembra 1940

Leto V

„On mirno spi, nevzdramno spi...“

Pokojni voditelj sloven. naroda v mašniškem ornatu na postelji, kjer je izdihnil svojo veliko dušo

Krsto z zemskimi ostanki velikega pokojnika neso iz njegove skromne hišice

Knez namestnik Pavle odhaja s pokojnikovega stanovanja, kjer je pokropil truplo z izjavo: Njegova izguba je velika izguba. Z njim nisem izgubil samo velikega državnika — temveč tudi dobrega prijatelja.

Pokojni dr. Korošec na mrtvaškem odru v senatu, kamor so ga prepeljali včeraj

Ob pogrebu slovenskega voditelja dr. Korošca v Beogradu je senator in zvesti pokojnikov prijatelj Dimitrij Magarašević imel naslednji govor:

Doktor Anton Korošec, predsednik senata kraljevine Jugoslavije, zapušča življenje na tem svetu in gre na svojo poslednjo pot iz doma narodnega predstavnika, kateremu je skoraj dve leti stal na čelu kot predsednik in kot neutrudni delavec, ki je svojo dolžnost tudi na tem položaju izvrševal do kraja v vdanosti in najstrožjem izvrševanju ter spoštovanju visoke naloge, ki mu je bila v senatu zaupana. Politik štirideset let, je preživel dr. Korošec svoja zadnja leta in dneve v parlamentarni delavnosti, ki jo je bil začel v nekdanjem avstrijskem parlamentu in avstro-ogrskih delegacijah v službi za pravice slovenskega naroda, v borbi za osvoboditev in zedinjenje jugoslovanov ter ustvaritev Jugoslavije. Ta del svoje sijajne politične delavnosti končuje dr. Korošec v prestolnici svobodne kraljevine Jugoslavije in ob zedinjenih in svobodnih Srbih, Hrvatih in Slovencih.

Ni naključje, da je dr. Korošec poleg predsedništva senata kraljevine Jugoslavije v poslednjih dneh svojega življenja opravljal še eno dolžnost, dolžnost ministra prosvete, ker je bila duhovna moč dr. Korošca v poslednjih dneh tako ogromna in intenzivna, da je v službi kralja in domovine neprenehoma in zavestno dajala iz sebe vse pri tem delu, ki mu je bilo zaupano. Toda ni pozabil niti to, da je dr. Anton Korošec leta 1912 v dunajskem parlamentu zastopal pravice Srbije zaradi izhoda na morje in govorec o srbskih zmagah v balkanski vojni preroško vzkliknil: »Srbske zmage so tudi naše zmage!«

V dunajskem parlamentu je dr. Korošec v polnem razmahu vojne pridržka govoril o mučeniškem narodu in s tem popisal list svoje osebnosti zgodovine ter list v zgodovini parlamentarizma, strani časti in hrabrosti kot primer vsakemu moralnemu političnemu borcu.

Majska deklaracija iz leta 1917, kot prvi načrt jugoslovanskega političnega telesa, pojasnjuje z deklaracijo Narodnega veča od 19. oktobra 1918 najintimnejšo politično vero v program dr. Korošca, za katerega se je on

dejansko vedno boril. In ta je »zedinjenje vsega našega naroda, Slovencev, Srbov in Hrvatov na vsem njegovem etnografskem področju ne glede na katero koli pokrajinsko ali državno mejo v edino, suvereno državo«. — Preveč je reči, da je glede tega programa ostal dr. Anton Korošec brezkompromisen skozi vse svoje življenje in v vseh obdobjih politične zgodovine naše mlade države in povsod v svoji politični delavnosti. Nova doba mu je poleg parlamentarne delavnosti naložila še nove, resne dolžnosti.

Poleg tega je moral v parlamentu, ki je posebno markanten v prvih letih našega državnega življenja, sprejeti še druge posle in naloge. Minister v najvažnejših resorih, predsednik vlade v kritičnih časih, politični vodja, in to ne samo Slovencev, je globoko pojmoval državo in bitje državnega življenja, njene potrebe, njene težave in krize, pogoje in možnosti za njen napredek in utrditev. Jugoslaviji je dajal svojo pomoč in sodelovanje z vso svojo silo razumnika, velikega rodoljuba in preizkušnega državnika. V tem trajnem in globokem čutenju za državo dobimo pojasnila za politična dela in odloke našega velikega

pokojnika. Njegova politična delavnost se bo v zgodovini še bolje videla, ko bodo zamegljeni momenti sedanosti pred čistimi ugotovitvami ter tolmačenji odnošajev ter stališča pravega politika do države.

Dr. Anton Korošec je utrdil zamisel in vzporedbo življenja in ciljev vseh Jugoslovanov.

V svojih govorih pri političnih delih je posredno ali neposredno do poslednjega časa dr. Korošec pošiljal na nas vso to bitno zahtevo države in narodne svobode ter obstanka. Njegovi politični govori, njegov politični nauk, vse je polno smernic za prihodno združevanje in za povezovanje akcij v političnem življenju Srbov, Hrvatov in Slovencev za boljše dni Jugoslavije, za njeno moč in napredek. Kot pravi slovenski rodoljub in zvesti sin Slovenije je vedno varoval slovensko narodno individualnost, toda poleg tega je imel jugoslovansko politično čutenje, v katerem se njegov močni slovenski narodni duh ni nikdar utopil.

Nadaljevanje na 2. strani.

Prestolnica Jugoslavije se je pretresljivo poslovila od dr. Antona Korošca

Zastopnik Nj. Vel. kralja in kneza namestnika Pavla, kraljevi namestnik dr. Perovič, vlada, vojska in diplomatski zbor ter ogromne množice ljudstva pri pogrebu v Belgradu

Belgrad, 15. dec. m. Kakor otroci, ki so izgubili svojega očeta, so se belgrajski Slovenci danes še v veliko večjem številu zbirali okrog mrtvega voditelja Slovencev dr. Korošca ter so ga hoteli še zadnjikrat videti, preden za vedno odpotuje iz njihove sredine.

Neskončna vrsta mimo odra

Takoj potem, ko so večerj polpodne pripekljali krsto z njegovimi posmrtnimi ostanki v senat ter jo položili na mrtvaški oder v veliki sejni dvorani, so se začele pomikati po senatnih hodnikih dolge procesije pokojnikovih častilcev, prištev, sodelavcev, sotrpinov in druge vrste vseh tistih, za katere je veliki pokojnik vedno skrbel, to je revežev in siromakov. Velika dvorana je bila pogreznjena v tišino, ki jo je prekinjevala le molitev usmiljenih in solskih sester. Senat je bil odprt vsjo noč. Še precej po polnoči so prihajali ljudje ter se klanjali spominu svojega voditelja.

Prihod Ljubljancanov

V zgornjih prostorih so vsi pričakovali prihod ministra dr. Kreka, bivšega ministra in senatorja dr. Kulovca, bivšega ministra Franca Snoja in urednika »Slovenca« Kremenčarja, ki so takoj potem, ko je bila Ljubljana obveščena o strašni izgubi, ki je zadela Slovence s smrtjo dr. Korošca, odpotovali v Belgrad zaradi ureditve vseh priprav za pogreb narodnega voditelja. Ljubljanski brzdovlak je imel veliko zamudo ter je prišel šele proti 11. uri zvečer v Belgrad. Ministri dr. Krek, dr. Kulovec in Snoj ter urednik Kremenčar so se vidno globoko potrti odpejali v senat ter takoj odšli v veliko sejno dvorano, stopili pred oder in delj časa nemo zrlji v obraz svojega voditelja, dolgoletnega učitelja in sodelavca. V dvorani je bilo prisotno slovensko politično zastopstvo. Odigrali so se izredno ganljivi prizori ter se je zasolilo skoraj sleherno oko. Najbližji politični sodelavci pokojnikovi so pokropili njegove posmrtni stanke ter ostali nekoliko časa v senatu in uredili zadnje priprave za današnji pogreb.

Tudi zjutraj nepregledne množice

Naval ljudstva v senat se je pričel davi že na vse zgodaj. Uradništvo senata je vzdrževalo red ter pravilno usmerjalo ljudi, da so lahko prišli vsi na vrsto in se poslovili od velikega politika in državnika.

Senator Smodej je opravil žalne molitve

Naval ljudstva je bil posebno velik ob 10. popoldne, ko je senator Smodej v neposredni bližini mrtvaškega odra, na katerem je ležal oče Slovencev, opravil žalne molitve, katerim so prisostvovali pokojnikovi prijatelji in sodelavci v tolikem številu, da je bila ne samo sejna dvorana, temveč tudi ostali prostori zgradbe nabito polni. Mesto na galeriji so zavzele slovenske usmiljenke, ki so prepevale žalostinke. Ko je senator Smodej odmolil zadnjo molitev za pokoj duše velikega pokojnika, so usmiljenke zapele večno lepo »Vigred se povrne«. Ko so usmiljenke pele to pesem, ni bilo v senatu nikogar, ki bi se mogel vzdržati solz.

Po žalnem opravilu je ljudstvo nadalje kropilo dr. Korošca, ki je bil slovenskemu narodu tako pri srcu. Na obeh straneh krste so davi prevzeli častno stražo Slovenski fantje v krojih.

Ministri in generali prihajajo kropiti

Dopoldne so med drugim prišli kropiti pokojnega voditelja Slovencev apostolski nuncij na našem dvoru msgr. Ettore Felice, finančni minister dr. Juraj Šutej, minister brez listnice dr. Mihajlo Konstantinovič, vojni minister armadni general Peter Pešič, načelnik glavnega generalnega štaba in vzgojitelj Nj. Vel. kralja armadni general Peter Kosič, trgovski minister dr. Ivo Andres, bivši vojni minister armadni general Milan Nedič in številni drugi. Tako se je zmerom bolj bližala ura pogreba.

Zahvala knezu namestniku

Minister dr. Krek je bil sprejet v avdienci pri Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu ter je ob tej priliki v imenu slovenskega političnega

(Nadaljevanje s prve strani.)

Dr. Anton Korošec ni bil doktrinar, Jugoslovani in asimilacionist, toda živel je za Jugoslavijo in jo nosil globoko v svojem srcu. Njegovo zanimanje za vse kraje Jugoslavije je šlo daleč čez okvir strankarskih koristi. On je enako ljubil Slovenijo kakor Južno Srbijo, Vojvodino, Hrvatsko, Bosno in Črno goro. Ni dajal mnogo izjav, ker je bil moder in stvaren, toda enega ni mogel skriti: Njegova potovanja po Jugoslaviji, ki so jasen dokaz njegove ljubezni do vse države in do vseh njenih sestavnih delov. Nedavna pot v Skopje in Južno Srbijo, obisk v Zagrebu in Hrvatskem Zagorju, številni obiski v Šumadiji in Vojvodini ter stalna potovanja v njegovo Slovenijo povedo mnogo in odkrivajo točke ter področja njegovega državnega zanimanja in rodoljubja, za katere nam ni treba iskati besedi.

Veliki pokojnik sedaj končuje vrsto svojih potovanj in se vrača iz razžaloščenega Belgrada v dobro znani smeri v Slovenijo, ki ga pričakuje v globoki žalosti. On ne odhaja iz hiše žalosti, ampak iz hiše svoje delavnosti odhaja veliki sin Jugoslavije, vdani sluga Bogu, kralju in domovini: odhaja iz senata kraljevine Jugoslavije. Danes, ko lebdi nad vso Jugoslavijo, od Maribora do Subotice, Splita in Djevdjelije zla vest o smrti dr. Antona Korošca, člani senata kraljevine Jugoslavije ob slovesu s svojim vzornim predsednikom in potopleni v bol kličemo v globoki hvalečnosti: Veden mu spomin in večna mu slava!

vodstva in sodelavcev dr. Korošca izrazil Nj. kr. Vis. knezu namestniku najvdanejšo zahvalo Slovencev, da je osebnost postavljal voditelja Slovencev dr. Korošca in ga obiskal ob njegovi smrtni postelji. Nj. kr. Vis. knez namestnik je vidno ganjen znova izrazil svojo veliko žalost nad izgubo, ki je zadela Slovence s smrtjo dr. Korošca.

Minister dr. Kulovec je imel v teku dopoldneva daljši politični razgovor z obojelim ministrskim predsednikom Dragišo Cvetkovičem na njegovem stanovanju.

Velikašno in pretresljivo slovo od Belgrada

Pogrebne svečanosti so se pričele točno ob dveh popoldne. Uradništvo pogrebne družbe »Concordia« je med tem zaprlo krsto ter izvršilo vse priprave za prevoz. Rakev s posmrtnimi ostanki voditelja Slovencev so nato prenesli na topovsko lafeto. Krsta ima dva pokrova. Prvi pokrov je steklen ter ga je strokovno osebje pogrebne družbe pripravilo zato, da je rakev hermetično zaprta. Na ta pokrov je potem prišel masiven kovinski pokrov, nakar so z vijaki krsto zaprli. To delo je trajalo približno tri četrt ure. Medtem so se pred senatom že pričele zbirati velike množice ljudstva, ki so se pozneje udeležile pogreba našega narodnega voditelja. Pred senat je prikorakal tudi oddelek pehote in topništva v polni vojaški opremi. Pred samim vhomom v senat se je ustavila topovska lafeta, v katero je bilo vpreženih šest vrancev. Ura v veliki sejni dvorani je kazala točno tri četrt na 3. V dvorani je bilo na levi strani zbrana že številna katoliška duhovščina vseh belgrajskih župnij z msgr. dr. Petličem, Justinom, Čmclerjem in prof. Ulagu na čelu. Na desni strani krste je zavzel mesto kr. namestnik dr. Ivo Perovič, mesto pred samo krsto pa zastopnik Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla brigadni general Barjaktarovič. Na desni strani za kr. namestnikom dr. Perovičem so se razvrstili člani kr. vlade, in sicer dr. Krek, finančni minister dr. Šutej, trgovski minister dr. Andres, minister brez listnice dr. Smoljan, zunanji minister dr. Cincar-Marković, socialni minister dr. Budisavljevič, pravosodni minister dr. Lazar Marković, minister za gozdove in rudnike dr. Kulenovič, prometni minister ing. Beslić, minister brez listnice dr. Konstantinovič, minister za telesno vzgojo Pantić in gradbeni minister Vulovič. Predsednika vlade in notranjega ministra Cvetkoviča, ki je, kakor znano, bolan, je kot predsednika JRZ zastopal bivši minister in sedanji belgrajski župan Tomić.

In še dolga vrsta odličnih osebnosti

Patriarha srbske pravoslavne cerkve je zastopal Nikola Alagić, sodnik velikega duhovnega sodišča. Od generalitete sta bila navzoča načelnik generalnega štaba in vzgojiteljja Nj. Vel. kralja Petra II. armadni general Peter Kosič in general Aleksander Stojanović, poveljnik konjemice. Navzoči so bili tudi številni senatorji s senatorjem Smodejem na čelu. Od bivših ministrov so bili navzoči Boža Maksimović, Bogoljub Kujundžić, Dušan Leticia, Rajaković, Stanković, Janković, Behnen, Čvrkić, dr. Miljuš, Majstorović, Kabalin, Snoj, Čejović, dr. Kulovec in urednik »Slovenca« Kremenčar. Navzoči so bili prav tako vsi šefi visokih državnih ustanov, med drugimi dr. Barič, podpredsednik Državnega sveta; predsednik glavne kontrole Burrić; rektor belgrajske univerze Peter Micić z dekani vseh fakultet; dalje vsi pomočniki posameznih ministrov, tako pomočnik prosvetnega ministra Boško Bogdanović, pomočnik notranjega ministra Zivojin Simonović, pomočnik zunanjega ministra Miloje Smiljanić, pomočnik finančnega ministra dr. Horvacki, pomočnik gradbenega ministra Pellegin, višji državni tožilec dr. Djerman Cadrov. Zastopane so bile vse združne organizacije. Tako je glavno združno zvezo zastopal podpredsednik Stibler, ki je zastopal tudi obolelega prvega podpredsednika inž. Vojo Djordjevića. Številni so bili tudi zastopniki rezervni častniki. Navzoči so bili diplomatski zastopniki Anglije, Združenih držav, Italije, Turčije, Grčije, Romunije, Bolgarije in Slovaške. Ostali člani diplomatskega zbora, med njimi apostolski nuncij msgr. Ettore Felice in nemški poslanik von Heeren, so pričakovali pogrebni spreved pred železniško postajo in so spremljali posmrtni ostanke voditelja Slovencev od samega vagona.

Pogrebne molitve

V grobni tišini je po drugi uri pričela zbrana duhovščina moliti pogrebne molitve. Posmrtni ostanke dr. Korošca sta blagoslovila konzultor belgrajske nadškofije msgr. dr. Matija Petlić in Justin Čmclar. Po končanih pogrebni obredih so slovenske usmiljenke zapele pokojnemu gospodu predsedniku še zadnjič v slovo »Vigred se povrne«, ki so jo navzoči globoko ginjeni poslušali. Nato so krsto dvignili slovenski fantje ter jo odnesli pred senat ter položili na topovsko lafeto. V tem trenutku je zadonelo ostro vojaško povelje: »Pozdrav na desno!« Vojaška godba je intonirala žalno koračnico. Na pripravljeno je stopil bivši minister, senator Magarašević ter se poslovil v imenu senata od predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Korošca. (Govor prinašamo na prvi strani.)

Ogromne množice spremljajo pokojnika na zadnji poti

Po njegovem govoru so se vsi navzoči razvrstili v žalni sprevod, ki se je izpred senata začel pomikati v Ulico Miloša Velikega, po Negroševi ulici in potem proti postaji. Na čelu sprevoda so nosili ministranti velik križ. Sledila je četa 18. pehotnega polka, za njo pa vojaška godba. Potem so slovenski fantje nosili na blazinah vsa visoka odlikovanja, ki jih je za svoje zasluge prejel pokojni slovenski voditelj. Postaven slovenski fant je nosil največje odlikovanje, ki ga je pokojni dr. Korošec dobil za svoje zaslužno delo, red Karadjordjeve zvezde 1. stopnje.

Gora vencev in cvetja

Za slovenskimi fanti so stopali gojenci železniške šole, ki so nosili nad 60 velikih in prelepih vencev, ki so jih na oder velikega pokojnika položili: ministrski predsednik Cvetkovič, minister dr. Krek, kraljevska vlada, zunanji minister dr. Cincar-Marković, nemški, italijanski in ameriški poslaniki, senator Smodej, Klub slov. katol. akadem. starešinstva v Belgradu, šolske sestre, družina Končan, služitelji senata, uradništvo kabineta dr. Kreka, uradnice senata, belgrajsko županstvo, lekarnar Rožman, belgrajski župan, senat kr. Jugoslavije, mladina JRZ, Glavna združna zveza, Fantovskij odsek v Belgradu, slovenske usmiljenke v Belgradu, družina Krošelj, Jugoslov. časnikarsko združenje, belgrajska univerza, Prosvetno društvo v Belgradu, uradništvo prosvetnega ministrstva, Zveza delavskih in nameštenskih združenj, Jugoras, mestni odbor JRZ Belgrad, Delavska zbornica v Belgradu, predsedništvo Priv. agrar. banke, Glavna zveza srbskih zemljoradniških združenj, Zveza listarniških podjetij v Belgradu, uradništvo »Samouprave«, glavni odbor JRZ v Belgradu in drugi.

Krasna venca Nj. Vel. kralja in kneza namestnika Pavla

Pred gojenci železniške šole, ki so po naročilu prometnega ministrstva inž. Beslića nosili te vence zato, ker je bil pokojni dr. Korošec večkratni prometni minister, sta korakala dva postavna gardista in nosila venca Nj. Vel. kralja Petra II. in Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla. Venec, ki ga je položil na oder pokojnemu dr. A. Korošcu Nj. Vel. kralj Peter II., je iz belih nageljev in vrtnic, venec Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla pa je ves iz rdečih nageljev in rdečih vrtnic.

Neskončno dolg sprevod

Polem so se vrstile slovenske usmiljenke, posamezne katoliške organizacije s svojimi zastopniki, tako Slomškova družina, članstvo Prosvetnega društva, oddelek slovenskih fantov z zastavo, ki je bila ovita s črnim pajčolanom, potem številna duhovščina, za njo pa je vozilo šest vrancev topovsko lafeto s krsto pokojnega našega voditelja. Ob obeh straneh topovske lafete je korakala častna vojaška četa in častna četa slovenskih fantov.

Spremistvo na zadnji poti

Za krsto je prvi stopal kr. namestnik dr. Ivo Perovič z adjutantom Nj. Vel. kralja generalom Barjaktarovičem, člani vlade, med katerimi je bil tudi minister dr. Krek, bivši ministri, generaliteta, ostale ugledne osebe našega javnega življenja, zastopniki posameznih kulturnih, gospodarskih in narodnoobrambnih organizacij ter ustanov ter močno zastopstvo vseh združenih organizacij, uradništvo prosvetnega ministrstva in številni osebni prijatelji pokojnega dr. Korošca. Ob strani po vseh ulicah, kjer se je vil pogrebni sprevod, so bila čestitka nabito polna z občinstvom, ki je kljub močnemu mrazu vztrajalo ure in ure na mestu, samo da bi videlo zadnjo pot, ki jo je danes nastopil voditelj Slovencev. Zalni sprevod, ki ga je zaključil spet oddelek vojaštva, se je ustavil pred palačo predsedstva ministrskega sveta, kjer je stopil na oder gradbeni minister Danilo Vulovič, ki se je v imenu kr. vlade poslovil od dr. Korošca s temile besedami:

Govor ministra Vuloviča

»Pred nami ležijo smrtni ostanki dr. Antona Korošca. Mi smo se okoli njih zbrali, da se zahvalimo in poklonimo njegovemu življenjskemu delu in duhu, ki v njem živi. Toda življenjsko delo dr. Antona Korošca je zelo veliko in vsestransko, ker je on življenje razumel kot apostolstvo ter služil Bogu in narodu. V mladosti se je boril za neodvisnost svoje drage slovenske domovine. Z moralnim običajem in duhovno utrditvijo Slovencev je stremel za tem, da izvojuje politično svobodo Slovenije. S tem svojim rodoljubnim delom je dr. Korošec stal v vrstah prepovediteljev Slovenije.

Toda njegov ustvarjalni duh je kmalu razširil življenjske cilje in podvojil napore, ko se je prepiral, da morejo Slovenci dobiti pravo narodno svobodo samo takrat, kadar bodo stopili v boj za duhovno in politično svobodo tudi svojih bratov Hrvatov in Srbov. Tako je dr. Korošec prišel v prvo bojno vrsto borcev za svobodo vseh Jugoslovancev. Njegovi hrabrosti, modrosti in odpornosti gre velika zasluga za niz jugoslovanskih političnih uspehov v borbi za osvoboditev iz okvira habsburške monarhije in za ustanje neodvisne narodne države. Po zedinjenju 1. decembra 1918 je postal dr. Korošec, narodni politični bорец in društveni prepoveditelj Slovenije, podpredsednik prve jugoslovanske vlade v neodvisni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev ter kmalu vodil nekaj ministrstev.

Pri izvrševanju teh dolžnosti je kmalu pokazal, da je obdarjen z redko državniško daljnovidnostjo. Budno je spremljal dogodke in delo ljudi. Vedno je bil dobro obveščen, poln življenjskih izkušenj. Pokojni dr. Korošec je bil predsednik vlade ter minister raznih resorov v nekaj vladah in režimih. Taktično se je prilagojeval prilikam, ker je veroval v korist pametnih in poštenih sporazumov, toda svoje politično stališče do glavnih državnih problemov ni nikdar menjal. Vedno je dosledno stremel, da Jugoslavija postane močna država.

Monarhijo je smatral za najbolj koristno in najbolj prikladno obliko države ureditve. Vzvišeno dinastijo Karadjordjevičev je ljubil z iskreno ljubeznijo, prepričan, da se v njej organsko združujejo narodne in etične sile preteklosti z ideali sedanjosti in stremljenji bodočnosti.

Moralno neoporečen, nesebičen, blag in razborit je dr. Korošec blagodejno vplival ter je postal priznan in odločujoč faktor v našem političnem življenju. Brez njegovega sodelovanja se ni pri nas reševalo nobeno važno državno vprašanje. On si je pridobil tudi mnogo zaslug, da je pri nas pravilno postavljena razlika med državnim pojmom centralizma in avtonomije v državi, ki je ho-

tejo vsi člani zajednice narediti močno. V tem je tudi jedro političnega sporazuma.

Veliki sin Slovenije in iskren brat Srbov in Hrvatov, dr. Korošec, je bil istočasno eden najbolj prepričanih Jugoslovancev. Neumorno se je trudil, da Jugoslavija dobi predpogoje za razvoj vsega dobrega. Gnan po svoji prirojeni državniški daljnovidnosti, je mnogo potoval v sosednje države po političnih poslih, da bodo odnosi Jugoslavije s sosednjimi državami postavljeni na stvarne in etične osnove, ker se tako najbolj čuva narodna svoboda in državna samostojnost.

Pokojni dr. Korošec je bil zato skozi vse svoje življenje borec za mir in zagovornik mednarodnega sodelovanja, da bi se v skupnih naporih čimprej ustvarila načela družabne pravičnosti in božji zakon ljubezni. Dr. Anton Korošec, dolgotrajni minister in predsednik vlade, ni več med živimi na zemlji. On je za nas sedaj, kot Nikola Pašić in Stjepan Radić, živi simbol moralne in duhovne sile našega naroda. Njegova vzvišena moralna in duhovna podoba — kakor obeh predhodnikov — je ostala živa med nami, da nam kaže pot in nas bodri. V imenu kraljeve vlade Jugoslavije se klanjam manom našega vrliga ministrskega tovariša, prosvetnega ministra dr. Antona Korošca, ki je bil istočasno eden od najpomembnejših jugoslovanskih državnikov in eden od glavnih sodelavcev pri ustvarjanju skupne srbsko-hrvatske-slovenske domovine, kraljevine Jugoslavije.

Bratje Slovenci! Vi ste s smrtjo dr. Antona Korošca izgubili enega od največjih svojih rojakov, rodoljuba, očeta in brata Srbov in Hrvatov. Tudi vi ste izgubili sedaj enega od najzaslužnejših borcev za močno jugoslovansko domovino. Toda bratje, pomirimo se, ker ta neizmerna bol krepi nas vse skupaj z živo vero in zaupanjem v naše ljudstvo, ki je rodilo in vzgojilo tako odlične sinove.

Vsi navzoči so pokojniku vzkliznili trikrat »Slava!« Nato se je sprevod spuščal po Nemanjevi ulici proti postaji.

Slovo na peronu

Pred vhomom na železniški peron, kjer je že čakal posebni vlak, je bila postavljena častna četa pehote v popolni vojaški opremi z godbo na čelu. Zalni sprevod je prišel na postajo kmalu po tretji uri. Krsto so dvignili z lafete in jo prenesli na peron. Postavili so jo na pripravljen oder pred vagon. Duhovščina je znova opravila molitve za umrle in blagoslovila posmrtni ostanke dr. Korošca. Na železniškem peronu so pogreb pričakovali tudi ostali člani diplomatskega zbora z apostolskim nuncijem msgr. Felicejem in nemški poslanikom von Heerenom na čelu. Pri pogrebu so bili zastopani vsi člani diplomatskega zbora, ki so akreditirani na našem dvoru. Preden so krsto z dr. Korošcem dvignili na vagon, se je od njega poslovil njegov pomočnik v prosvetnem ministrstvu Boško Bogdanović s temile besedami:

Govor Boška Bogdanoviča

V trenutku, ko dr. Anton Korošec za vedno zapušča Belgrad, mi je naložena dolžnost, da se od njega poslovim v imenu njegovih zadnjih skromnih sodelavcev pri državnem delu, v imenu uradnikov ministrstva prosvete. Ta dolžnost je posebno bolesta in nenavadno težka. Bolesta je zato, ker je smrt dr. Antona Korošca neprecenljiva izguba za naše ljudstvo in za našo državo. Težka zaradi izgube državnika in prosvetnega kulturnega delavca. Dr. Korošec je bil skozi vse življenje odličen prosvetni delavec. V vseh smereh duhovnega in kulturnega življenja je bilo njegovo zanimanje zelo globoko in njegovo znanje vsestransko ter temeljito.

Nenadna smrt je pretrgala njegovo ogromno in močno delo, da da naši prosvetni politiki velike in nove pobude, da naša kulturna in duhovna stremjenja prilagodi potrebam v duhu sedanjosti. Od zgodnjega jutra prvi na delu, zgled vseh v redu in disciplini je dr. Korošec, čeprav v visokih letih, delal brez odmora, ker je vedel, da je prosvetna in kulturna raven izhodna točka in merilo za vsak gospodarski napredek in osnovni pogoj narodnega blaginje. Imajoč vedno pred očmi visoke cilje za vzgojo mladine in izobrazbo ljudstva, ni svoje življenjske sile hranil. Umrli je v polnem delu sredi svoje največje delavnosti, kot veliki pionir na bojišču prosvetnega in kulturnega preporoda.

Dr. Korošec je v življenju imel dva velika vzora: Služiti Bogu in narodu. In služil jima je zvesto in udano do zadnjega dne. On je vedel, da brez splošnega dobrega ni sreče za posameznika. Zato je svojo osebnost srečo našel samo v delu za dobro svojega naroda. Vse njegovo življenje je bilo izpolnjeno s tem nesebičnim in požrtvovalnim delom. Vsa njegova življenjska dela preveva globok duh krščanske ljubezni.

Dr. Korošec je umrl prav v času, ko je na poteh prosvete pripravljali duhovni in moralni preporod mladine. Mi njegovi zadnji in najbližji sodelavci vemo, s koliko modrostjo in naporom je delal pri tej veliki nalogi. Prosveta izgublja v njem velikega pionirja, izkušenega duhovnega vodjo in reformatorja. V zgodovini naše prosvete zapušča dr. Korošec veliko, lepo in pomembno ime. Slava dr. Korošcu!

Vlak odhaja...

Po njegovih poslovnih sedadah je duhovščina opravila še zaonje predpisane molitve, nakar so slovenski fantje dvignili krsto in jo položili v pripravljeni vagon, ki je bil ves obložen s črnilo. Okrog krste so položili vse vence.

Točno ob pol 4 popoldne je šef postaje dal strojevodji znak za odhoda. Vlak s posmrtnimi ostanki dr. Korošca je pričel počasi zapuščati belgrajsko postajo, s katere se je dr. Korošec tolikokrat vozil v svojo ljubljeno Slovenijo ter se zopet nato okrepljen vračal znova z novimi močmi na delo in borbo za svoj slovenski narod in državo.

Ko je danes naš narodni voditelj zapuščal za vedno Belgrad, je za njim zrla množica in stegovala roke v zadnji pozdrav. Oči vseh so bile v tem trenutku zasolene, ko je voditelj Slovencev nastopil svojo zaanjo zemeljsko pot.

Navodila za pogreb in žalne slovesnosti

Odbor kluba poštarjev JRZ v Ljubljani bo imel žalno sejo za blagopokojnim svojim voditeljem dr. Antonom Korošcem danes, 16. decembra, ob 19 v banovinskem tajništvu JRZ. Posebnih vabil ne bo.

Ponedeljek, 16. decembra 1940 ob 5.30 prispe posebni vlak iz Belgrada s krsto dr. Antona Korošca na ljubljanski glavni kolodvor. Truplo pokojnika sprejmejo predstavniki banske uprave, ljubljanskega mestnega sveta, vseh krajevnih organizacij JRZ v Ljubljani ter mladine z baklami. Krsta bo takoj prenesena v avtofurgon ter prepeljana v palačo banske uprave.

Ob 8 zjutraj bodo odprta vrata banske palače in takoj dovoljen vstop ljudstvu v stekleno dvorano h krsti s truplom pokojnega voditelja. Kropilce prosimo, da se pomikajo naglo mimo katalafaka ter se pokorijo navodilom stražnikov in rediteljev.

Ob 7 zvečer se bodo vrata banske palače zaprla zaradi priprave za prenos v stolnico. Istočasno bo policija izpraznila ves prostor pred palačo banske uprave. Vsa cestniška ulica, ki vodi do banske palače, morajo biti prosta. Občinstvo, ki ne bo sodelovalo v žalnem sprevodu, lahko zavzame prostor samo na pločnikih stranskih ulic.

Zbirališča udeležencev

Udeleženci spreveda se zbirajo na naslednjih zbirališčih:

- Akademiki na univerzi.
- Uniformirano članstvo ZFO na dvorišču realke v Vegovi ulici.
- Prosvetna društva ob garažah hotela Uniona na Miklošičevi cesti.
- Pevski zbor pred Glasbeno Matico.
- Organizacije in somišljeniki JRZ na zbirališčih, ki jih je objavilo Mestno tajništvo JRZ v Ljubljani.
- Z vseh zbirališč se skupine pomaknejo po navodilih rediteljev po ulicah, ki jih je reditelj vodstvo označilo, k banski palači, tako da bodo na tamkajšnjih zbirališčih najkasneje ob 19.45.

Razpored ob cestah

Vse tako do banske palače dosepele skupine se postavijo:

- Akademiki na pločniku nasproti banske palače.
- Uniformirano članstvo ZFO na Bleiweisovi cesti s čelom ob Trgovski zbornici.
- Prosvetna društva na Erjavčevi ulici med Bleiweisovo cesto in železniškim tirom, s čelom ob Bleiweisovi cesti.
- Pevci nasproti glavnemu vходу v bansko palačo.
- Organizacije in somišljeniki JRZ v Gregorčičevi ulici.
- Organiziranim skupinam, ki se bodo danes dopoldne za ta spreved se prijavile odboru za pogreb, bo odbor dal potrebna navodila neposredno. Drugače pa velja, da se vse nepripravljene skupine postavijo na cestniške Bleiweisove ceste v smeri proti Aleksandrovi cesti s čelom ob Erjavčevi ulici. Vendar bodo pripuščene v spreved le, ako se bodo na tem zbirališču formirale v štiri stope in bodo vsi udeleženci imeli bakle.

Banov govor

Ob 20 bo belgrajski nadškof dr. Učič blagoslovil truplo, nakar bo govoril ban dr. Marko Natlačen. Po govoru zapoje združeni pevski zbori.

Takoj po petju krene spreved po Erjavčevi ulici, Gradišču in Kongresnem trgu pred univerzo kralja Aleksandra, kjer se od svojega soustanoviteljstva in dobrotne poslovi vseučilišča. Poje Akademski pevski zbor. Dalje se pomika spreved po Wolfovi ulici, Marijinem trgu, Trimostrju, Stritarjevi ulici, Pred škofijo v stolnico.

Priključujemo se prošnji župana mesta Ljubljane, naj stanovalci teh ulic ob 20 prižgo sveče na oknih ter jih puste goreti, dokler traja spreved.

Vrstni red v sprevedu

bo naslednji:

1. križ,
 2. združeni pevski zbori,
 3. prvi oddelki članov ZFO v krogih,
 4. akademiki,
 5. duhovščina,
 6. voz s krsto,
 7. svojci,
 8. zastopniki oblastev in deputacije,
 9. prosvetna društva,
 10. društvo nižjih poštinskih uslužbencev,
 11. organizacije in somišljeniki JRZ,
 12. ostale organizirane skupine,
 13. drugi oddelki članov ZFO v krogih.
- Deputacije ustanov in osrednjih organizacij smejo šteti največ tri zastopnike ter se morajo prijaviti rediteljem ob vходу v bansko palačo.
- Nočnega žalnega spreveda se udeležijo samo moški, žensko pa prosimo, da slovesnosti prisostvuje v špalirju.
- Vse udeležence prosimo, da se brezopojno pokoravajo rediteljem, ki jih bo spoznati po narodnem, z žalno tenčico ovitem traku na levem roki.

V stolnici

Ko bo krsta prenesena v stolnico, bodo mogli v cerkev le svojci, zastopniki oblastev in deputacije. Čim bo opravljena kratka molitev in urejen katalafak, bo stolnica odprta občinstvu. Vsi, ki bi radi v stolnici počastili pokojnika, naj stopijo le pri glavnem vходу v cerkev ter se v naglem tempu pomikajo po sredi cerkve mimo katalafaka ter nato takoj zapustijo cerkev skozi pomožno zakristijo ob oltarju sv. Rešnjega Telesa. Stolnica bo za občinstvo odprta do 23. Preko noči bodo v stolnici molili akademiki. K molitvi so povabljeni tudi drugi moški.

Plamenice

Vsi udeleženci spreveda ob nočni žalni slovesnosti bodo nosili prižgane plamenice. Te bodo po ceni 2 din dobili na svojih zbirališčih. Prižgejo naj jih šele ob 20, ko bodo za to dali znak reditelji.

Zvočne naprave

Žalne slovesnosti pred bansko palačo bodo občinstvu v stranskih ulicah prenašali zvočniki. Zato prosimo, naj nihče ne sili k banski palači. Prav tako bodo tudi jutrišnje pogrebne slovesnosti prenašali zvočniki na vsa tista mesta, ki bodo oločena za zbirališča. Pieteta zahteva, da vlada pri vseh prireditvah resnoben mir in disciplina, kar bo mogoče le, ako vsi udeleženci upoštevajo navodila v časopisu in v radiu.

Trgovine zaprte

V torek 17. decembra je pogreb narodnega voditelja dr. Antona Korošca in dan žalovanja vsega našega naroda, predvsem pa mesta Ljubljane. Trgovine in uradi bodo med pogrebom zaprte, zlasti pa opozarjamo gospodinjice, da bo ves živilski trg na Vodnikovem trgu ob 9 izprazen.

Ob pol 5 zjutraj bo stolnica zopet odprta za občinstvo, ki se bo lahko poklanjalo velikemu pokojniku do pričetka pogrebnih obredov, t. j. do 8, ko se bo cerkev zaradi priprave na pogrebne slovesnosti popolnoma izpraznila.

Ob 9 bo v stolnici govoril ljubljanski škof dr. Gregorij Rozman, nato pa bo služil slovesno žalno mašo mariborski škof dr. Ivan Tomažič.

Med cerkvenimi obredi se bo izvršilo zbiranje vseh udeležencev pogreba na zbirališčih, ki bodo še danes skupno s podrobnimi navodili za pogrebni spreved objavljena v časopisu in v radiu.

Uradi v torek ne uradujejo

Glede na pogreb blagopokojnega voditelja slovenskega naroda, predsednika senata in ministra za prosveto g. dr. Antona Korošca je g. ban odredil, da v torek 17. t. m. državni uradi obče uprave, kakor tudi vsi samoupravni uradi ne uradujejo.

Kr. banska uprava dravske banovine.

Vabilo

Vsa oblastva, vse ustanove, vse organizacije, zlasti tudi godbe, odbor za pogreb dr. Antona Korošca nujno poziva in prosi, da se mu še v teku današnjega dopoldneva prijavijo v predsedstvenem tajništvu mestnega poglavarstva v Ljubljani, bodisi pisмено, bodisi telefonično ali brzojavno.

Vsem organizacijam in somišljenikom JRZ

Za žalno slovesnost, pri kateri bo drevi prenešeno truplo našega voditelja iz banske palače v stolnico sv. Nikolaja, veljajo sledeča navodila: Zbirališče za vse organizacije, ozir. člane in somišljenike JRZ je v Gregorčičevi ulici. V to ulico morajo priti udeleženci v organiziranih skupinah po sledečem razporedu:

Vsem bratskim odsekom ZFO

Ljubljana, 15. decembra. Predsedstvo Zveze fantovskih odsekov se je zbralo v soboto 14. t. m. zvečer k žalni seji. Predsednik Zveze dr. Zitko je v kratkih besedah očrtal veliki pomen pokojnega dr. Antona Korošca za organizacijo ter njega veliko ljubezen in naklonjenost do nje, kar je pokazal tudi še pri zadnjem sprejemu Zveze. V nadaljevanju se je predsedstvo razpravljalo o udeležbi organizacije pri pogrebnih slovesnostih za blagopokojnim voditeljem, predsednikom senata in prosvetnim ministrom dr. Antonom Korošcem, ter izdalo naslednji razglas vsem edinicam:

Umrli je voditelj slovenskega naroda, nenadomestljiv prijatelj in dobitnik naše organizacije, dr. Anton Korošec, predsednik senata in minister prosvete.

Slovenski narod se bo od svojega pokojnega voditelja poslavljaj v ponedeljek ob 8 do 20, ko bo slovenska mladina prenesla truplo iz palače banske uprave mimo univerze v stolno cerkev. Pred univerzo se bo od njega poslovila akademska mladina, nato pa bodo truplo prenesli uniformirani člani fantovskih odsekov v stolnico.

Pri prenosu trupla pokojnega dr. Antona Korošca z banske uprave v stolnico (t. j. v ponedeljek zvečer) bodo sodelovali člani ljubljanskih in okoliških fantovskih odsekov v krogih z baklami. Ti se zberbo v ponedeljek 16. t. m. ob 19 na dvorišču realke, Vegova ulica 4.

Drugi dan, t. j. v torek 17. t. m. začne cerkvene slovesnosti v stolnici ob 9 dopoldne. Po končanem cerkvenem opravilu se bo razvil svečani spreved, v katerem bo jugoslovanska vojska na lafeti prepeljala zemске ostanke blagega pokojnika izpred stolne cerkve preko tromostja, Miklošičeve, Masarykove in Smartinske ceste na pokopališče pri Sv. Križu. Pred pokopališčem bodo dvignili uniformirani člani fantovskih odsekov svojega nepozabnega prijatelja z lafete ter ga prenesli na kraj večnega počitka.

Vsem slovenskim akademikom

Ob priliki smrti častnega doktorja slovenske univerze in prosvetnega ministra dr. A. Korošca priredi Društvo slušateljev juridične fakultete ob sodelovanju ostalih strokovnih društev žalno svečanost danes ob 5 popoldne v univerzitetni zbornici. DSJF.

Zveza dekliških krožkov

poziva vse članice krožkov, da se v čimvečjem številu udeležijo pogreba našega narodnega voditelja dr. Antona Korošca, ki bo v torek, dne 17. decembra dopoldne. Zbirališče je na Resljevi cesti ob Zmajskem mostu ob 9.30 uri. Pogreba se udeležite v krogu ali v civilu, vse z znakom in žalnim trakom. — Natančnejša navodila dobite v okrožnici, ki je bila danes odposlana.

Vsem pevcem in pevkom

Pozivljamo vse pevske zборе, naj se korporativno udeležijo pogreba pokojnega slovenskega prvoborilca in iniciatorja Jugoslavije gospoda ministra dr. Antona Korošca.

Pevske vaje za vse moške zборе bodo danes, v ponedeljek, ob 18.30 v Hubadovi pevski dvorani v Glasbeni Matici. Vsi in točno!

Zbori, ki imajo danes pevske vaje, naj jih opuste! Pel bomo drevi ob 20 pred bansko palačo in jutri na pokopališču na Navju ob grobu.

Vse druge podrobne informacije pri pevski vaji.

Hubadova župa J. P. S., Pevska zveza, Slovensko glasbeno društvo v Ljubljani.

Slov. glash. društvo »Ljubljana« se udeležijo pogreba svojega častnega člana dr. Antona Korošca z zastavo. Vse pevce in pevke pozivamo, da se pogreba udeležijo polnoštevno.

Pevci vseh ljubljanskih zborov bodo pokojniku v slovo zapeli dve žalostinki, in sicer v ponedeljek zvečer ob 20 pred bansko palačo in v torek na Navju ob grobu.

Pevska vaja vseh moških zborov bo drevi ob 18.30 v Hubadovi dvorani v Glasbeni Matici. Ude-

1. Krajevne organizacije JRZ in MJRZ iz smeri Vič, Dobrova, Brezovica se zberejo najkasneje ob pol 8 zvečer pred Tobatno tovarno. Točno ob pol 8 odkorakajo na Bleiweisovo cesto ter zavijejo v Gregorčičevo ulico.

2. Krajevne organizacije iz smeri Mirje-Trnovo morajo biti ob pol 8 zbrane na Emonski cesti v višini Jelačine trgovine ter ob tej uri kreniti v Gregorčičevo ulico.

3. Krajevne organizacije iz smeri Sv. Jakob, Dolenjska cesta, Rudnik, Barje in Ig se zberejo ob pol 8 na Cojzovi cesti s čelom ob Emonski cesti ter se takoj za skupino pod 2. pomaknejo v Gregorčičevo ulico.

4. Krajevne organizacije Dvorskega okraja, stolnega in Poljanskega okraja, Kodeljevega, Hrušice, Dobrunje se zberejo na nabrežju ob Kresiji in Pogacarjevem trgu ter odidejo ob pol 8 čez tromostje, po Wolfovi ulici, Kongresnem trgu, Gradišču v Gregorčičevo ulico.

5. Krajevne organizacije iz smeri Kolodvorskega in Šentpeterskega okraja, Most, Zelene jame, D. M. v Polju se zberejo ob Ljubljani s čelom ob kavarni Prešeren ter odkorakajo takoj za skupino pod 4. v Gregorčičevo ulico.

6. Krajevne organizacije iz smeri Bežigrad, Ježica, Črnuče, dalje Spod. in Zg. Šiška, Dravlje in St. Vid se zberejo ob Narodnem domu na Bleiweisovi cesti, odkoder se pomaknejo ob pol 8 po Bleiweisovi cesti mimo banske palače v Gregorčičevo ulico.

Na vseh zbirališčih, kakor tudi v Gregorčičevi ulici, naj se člani in somišljeniki ravnavo točno po navodilih rediteljev. Ze pred odhodom z zbirališča v Gregorčičevo ulico se morajo formirati v štiristope.

Baklje boste za ceno 2 din lahko kupili na svojem zbirališču.

Reditelje, ki jih boste spoznali po narodnem z žalno tenčico ovitem traku na levem rokvu, strumno ubogajte!

Vsi udeleženci nocojšnje žalne svečanosti, ki pridejo iz okolice ali z dežele, naj se pravočasno priključijo eni izmed spredaj omenjenih skupin. Na isti način naj se skupinam priključijo ZZD, Združeni nameščenci ter Kluba železničarjev in poštarjev ter morebitne druge organizacije.

Krajevne odbore prosimo, da udeležbo članov žimbolj popolno organizirajo. — Vse ljubljanske krajevne odbore prosimo, da pošljejo danes popoldne med 14 in 15. uro svojega pooblaščenca v Mestno tajništvo zaradi prevzema nadaljnjih navodil. Mestno tajništvo JRZ v Ljubljani.

Četrtnska vožnja brez vseh

formalnosti dovoljena

Kakor je bilo že včeraj javljeno, je udeleženec na pogrebu pokojnega voditelja slovenskega naroda z odlokom g. ministra za prosto G. D. št. 96962-40 v območju ljubljanske direkcije državnih želez. dovoljen 75% popust na normalne cene do Ljubljane in nazaj. Udeleženci kupijo na vstopni postaji polovično vozovnico, ki velja tudi za vožnjo nazaj in ki jo je žigosati na postaji z datumskim žigom.

Pri nakupu vozovnice niso potrebne nobene druge formalnosti ali kakšne posebne izkaznice. Udeleženci naj izjavijo, da potujejo na pogreb v Ljubljano in naj zahtevajo, da se jim polovična vozovnica žigosa z datumskim žigom.

Kupljeno vozovnico naj udeleženci dobro shranijo in naj je v Ljubljani na kolodvoru ne oddajo, ker velja tudi za povratek.

Popust velja za vožnjo v Ljubljano v dneh 16. in 17. t. m. za povratek pa v dneh 17. in 18. t. m. Popust je dovoljen v vseh razredih in vlakih, razen ekspresnih. Udeleženci se opozarjajo še na to, da se morajo vrniti po isti progi, po kateri so se pripeljali v Ljubljano, in da prekinitve ni dovoljena.

Ljubljanskemu prebivalstvu

Žalne zastave z javnih poslopj in zasebnih domov že po vsem mestu izražajo globoko žalost ob smrti predsednika senata in ministra prosvete dr. Antona Korošca.

Ker bo pa truplo našega častnega meščana v ponedeljek v večernih urah iz banske palače prenešeno v stolnico sv. Nikolaja, prosim prebivalstvo, naj razsvetli okna svojih domov po ulicah in cestah, kjer se bo vil žalni spreved.

Zupan mesta Ljubljane:
dr. Juro Adlešič, l. r.

Vsem mladinskim organizacijam JRZ v Sloveniji

Vsem organizacijam MJRZ naročamo, da v svojih krajih takoj skličejo žalne seje, na katere naj povabijo vse člane MJRZ iz svojega kraja. O seji naj pošljejo poročilo.

Pogreba našega pokojnega voditelja naj se udeležijo vsi člani MJRZ iz vse Slovenije neglede na oddaljenost kraja od Ljubljane. Četrtnska vožnja je dovoljena.

V torek se zberemo člani MJRZ ob 10 dopoldne na Poljanskem nasipu, ob Jugoslovanski tiskarni. Vsak član MJRZ naj pride točno na to mesto, naj nosi znak MJRZ ter slovenski trak s črnim florum na prsih. Oblecite in obujte se dobro, ker je zelo mraz.

Po pogrebu, v torek popoldne, bo ob 16 širša banovinska žalna seja za našim nepozabnim narodnim voditeljem. Žalna seja bo v frančiškanski dvorani v Ljubljani. Na to sejo vabimo predvsem vse okrajne in krajevne odborne organizacije MJRZ iz vse Slovenije, pa tudi vse člane MJRZ, ki bodo ta dan v Ljubljani. Žalna seja bo trajala eno uro, tako da se bodo člani lahko odpeljali z večernimi vlaki domov.

Ljubljana in ljubljanska okolica, spomnite se, s kakšno radostjo smo svojega najboljšega voditelja in prijatelja pozdravili v decembru leta 1938 v frančiškanski dvorani. Počastimo v isti dvorani polnoštevno njegov spomin!

Banovinski odbor MJRZ.

Tečajnikom MJRZ, ki so bili vabljeni, da pridejo v Ljubljano v ponedeljek 16. t. m. na odborški tečaj MJRZ sporočamo, naj v Ljubljano le pridejo zaradi pogreba našega narodnega voditelja. V ponedeljek in torek bodo sodelovali pri pogrebnih slovesnostih, v sredo pa prično predavanja. Banovinski odbor MJRZ.

V ponedeljek 16. decembra zveer bo ob 8 prepeljan na šnarodni voditelj gospod dr. Anton Korošec iz banske palače v Ljubljani v ljubljansko stolnico. Pozivamo vse člane MJRZ v Ljubljani in ljubljanski okolici, da se tega prenosa v največjem številu udeležijo. Zbirališče ob 19 v Gregorčičevi ulici. Banovinski odbor MJRZ.

JRZ za 14. volilni okraj in mladinska organizacija JRZ imata v ponedeljek 16. t. m. ob 7 žalno sejo v prosvetnih dvorani. Prosimo vse člane za točno in polnoštevno udeležbo. — Odbor.

Sempetro prosvetno društvo (ženski, dekliški, fantovski in moški odseki) ima v ponedeljek 16. t. m. ob 7 žalno sejo v društveni dvorani. Prosimo vse lane za točno in polnoštevno udeležbo. Po žalni seji se skupno udeležimo svečanega spreveda. — Odbor.

Slovenskim gasilcem

Pogrebnih slovesnosti po pok. voditelju slovenskega naroda dr. Antonu Korošču se udeležijo tudi slovenski gasilci. Začetek pogrebnih slovesnosti je objavljen na drugem mestu.

Zbirališče gasilcev je v torek, dne 17. t. m. ob pol 10 v Ljubljani, na Krekovem trgu pred Mestnim domom. Udeležba samo v svečanem krogu z gasilskimi zastavami (prapori). Vse tovariše gasilce vabimo, da se pogrebnih slovesnosti udeležijo v častnem številu. Tov. župe in čete naj v lastnem delokrogu izvrše organizacijo pogrebne udeležbe. Pričakujemo četrtnsko vožnjo. Zaradi tega naj bo tudi udeležba velika.

Gasilska zajednica dravske banovine v Ljubljani.

Žalna seja osrednjega vodstva gasilske zajednice v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 16. t. m. v prostorih zajednice. Starešina dr. Kodre.

Članom Akademске zveze

Da se oddolžimo spominu dr. Antona Korošca, borca za našo univerzo in velikega našega prijatelja, bosta priredili AZ in SDZ danes žalno komemoracijo. Zjutraj ob tri četrt na 7 bo v stolnici sv. maša zadušnica, nato pa popoldne ob 3 komemoracija v frančiškanski dvorani. Vabimo vse člane in ostalo kat. akad. mladino, da se sv. maše in komemoracije v polnem številu udeležijo.

Dodajamo nekaj navodil: Akademiki bomo imeli častno stražo ob trupu dr. Korošca v ponedeljek ob 6 do 8 zvečer. Nato bo ob 8 zvečer prenos trupla iz banovinske palače pred univerzo. Zbirališče akademikov za udeležbo pri tem prenosu bo ob 7.15 do 7.45 na Bleiweisovi cesti (hodnik od policije do banske palače).

Pogreb pokojnika bo v torek ob pol 11 dopoldne. Zbirališče za akademsko mladino, ki se bo pogreba udeležila, bo ob pol 10 v Kopitarjevi ulici (od Jugoslovanske tiskarne do Poljanske c.). Podrobna navodila za oba dneva dobite v Akademskem domu.

Pozivamo vse člane, da se v polnem številu udeležijo prenosa v ponedeljek zvečer in pogreba v torek dopoldne.

Akadska zveza.

ležba pevske vaje vseh pevcev »Ljubljane« je obvezna.

Slov. glash. društvo »Ljubljana« ima za svojim častnim članom dr. Antonom Koroščem žalno sejo v ponedeljek ob 17 v klubovi sobi kavarne »Union«.

Slovenskemu dijaštvu

Slovenska dijaška zveza poziva slovensko srednješolsko in akademsko mladino, da se udeležijo žalnih slovesnosti za pokojnim voditeljem slovenskega naroda in velikim prijateljem ter dobitnikom slovenske dijaške mladine dr. Antonom Koroščem.

Danes, v ponedeljek, ob tri četrt na 7 bo v stolnici sv. maša zadušnica za srednješolce in akademike.

Danes ob 3 popoldne pa bosta Slovenska dijaška zveza in Akademsko društvo priredili v frančiškanski dvorani komemorativno slovesnost.

V naši slovenski obljudi na Slomkovem grobu smo obljubili zvestobo narodnemu voditelju. Pozivamo slovensko dijaštvo, da izpolni do svojega narodnega voditelja poslednjo dolžnost!

Bog, narod, država!

Zvezno vodstvo Slov. dijaške zveze.

Grof Csaky na lovu pri nas

Kakor smo že poročali, se je g. Csaky s svojo soprogo in spremstvom podal iz Belgrada, kjer je v imenu madžarske države z našo kraljevino sklenil večno prijateljstvo, na lov v kraljevstvo naših Kamniških planin. V soboto je ves dan lovil divje koze, katerih je tudi nekaj ustrelil. Danes ob 9.15 dopoldne pa se je pripeljal z grada ljubljanskega industrijalca g. Hribarja, s Strmolca, po Celovski cesti v Ljubljano. Tudi v Ljubljani je bil zunanji minister g. Csaky nekaj časa gost g. Hribarja. Z njim v družbi se je nato v avtomobilu odpeljal proti Sv. Jakobu ob Savi, kamor se je g. Csaky podal na ribolov. V Savi je lovil vse do Litije, kjer ga je ob 11 čakal že poseben vlak, s katerim se je g. Csaky odpeljal proti Madžarski.

Angleška ofenziva v Afriki se je prenesla na italijanska tla

Angleži pred Capruzzo, Sollumom in Bardijo — Trije nočni letalski napadi na Napoli

London, 15. decembra. o. Uradno poročajo iz Kaira, da so angleške čete prekorale libijsko mejo. Operacija se vedno trajala kljub peščenemu viharju, zato pa je letalstvo zmanjšalo svoje akcije. Po šestdnevnem hudem boju prodirajo angleške motorizirane čete v libijsko ozemlje in so prisilile nadaljnje italijanske čete na umik. Zajeli so večje število ujetnikov tako, da znaša sedaj število že nad 30.000 Italijanov. Zadnjih 24 ur angleško letalstvo neprestano bombardira italijanske transporte, letališča, skladišča za hrano in zbirališča čet. Posebno hud letalski napad je bil v petek na Derno, kjer so bombardirali radijsko postajo, vojaške stavbe in zbirališča čet. Povzročili so več požarov. V Bardiji so bombardirali letališče, razbili štiri italijanska letala, druge pa onesposobili za

polet. Letala, ki so oborožena z osmimi strojnimi, so prizadejala italijanskim četam hude izgube. Sestrelila so pet italijanskih letal. V 24 urah so na afriškem bojišču Italijani izgubili 15 letal, Angleži pa 4 letala; 3 piloti so se rešili.

Nekje v Italiji, 15. decembra. Stefani: Italijansko uradno vojno poročilo št. 191 pravi: Po izpraznitvi Sidi-el-Baranija so šteti dan velike bitke italijanske in angleške čete nadaljevale s krvavimi boji od jutra do mraka v pokrajini utrdb Kapruzzo, Sollum, Bardia. Izvedeni so bili napadi in protinapadi. Poprišče bojev je bilo pretrgano s skupinami sovražnih oklepnih avtomobilov in bojnih voz, ki gorijo. Pritisk sovražnih sil se ni zmanjšal. Letalstvo je s čudovitim požrtvovalnim duhom neprestano bombardiralo. V večeršnjih bojih je

naše lovsko letalstvo sestrelilo 11 letal. Šest naših letal se ni vrnilo. Sovražnik je bombardiral oporišče Bardia in Tripolis. V Tripolisu sta bili sestreljeni dve sovražni letali. — Podmornica Negeli, pod poveljstvom kapitana korvete Karla Teragutija, je torpedirala in potopila ob egipskih obalah sovražno križarko vrste »Southampton«. Nocoj je bil Neapelj predmet treh letalskih napadov, v katerih so padale eksplozivne in zažigalne bombe na mesto. V pristanišču je bila zadeta neka pomorska edinica s srednjo tonažo. Škoda ni velika. Med posadko je bilo koli 50 mrtvih. Požari v višjih nadstropjih nekaterih stanovanjskih hiš so bili takoj pogaseni s posredovanjem gasilcev. Od civilnega prebivalstva jih je bilo osem mrtvih. Vedenje meščanstva je bilo primerno.

49. dan vojne med Italijo in Grčijo Grki napredujejo proti Valoni Hudi italijanski protinapadi

Nekje v Italiji, 15. decembra. o. 191. italijansko uradno vojno poročilo o bojih v Grčiji pravi: Na grškem bojišču so bili sovražni napadi na več odsekih odbiti z našimi protinapadi, v katerih je sovražnik pretrpel hude izgube. Naše letalstvo je neprestano bombardiralo grške čete, kolone za preskrbovanje in motorizirane oddelke. Naša letala so neprestano bombardirala križišča potov in s strojnimi streljali na sovražnika. Drugi oddelki so zadeli viadukt na progi Solum-Atene.

Atene, 15. decembra. AA. Reuter: Uradno poročilo št. 49 vrhovnega poveljstva grške oborožene sile pravi: Grška napadalna aktivnost se z uspehom nadaljuje. Zavzeli smo več višin, ki so pomembne.

Atene, 15. decembra. o. Reuter: Uradno poročajo, da so grške čete zavzele več višinskih postojank in ujele večje število italijanskih vojakov. S teh višin se že vidi Valona, glavno albansko pristanišče. Mnogo vojnega materiala je postal plen Grkov.

Posebno hudi boji so v okolici Tepelenja, kjer so grške čete odbile dvakratni italijanski protinapad. Tudi na južnem bojišču so hudi boji in se grške čete počasi pomikajo proti Valoni. Podrobnejša poročila o grških uspehih še niso bila objavljena.

London, 15. decembra. o. Angleško vrhovno poveljstvo poroča, da so angleška letala včeraj napadla dvakrat albansko luko Valono. Prvi napad je bil izvršen na vojaška skladišča in motorizirani transport. Bombe, ki so padle med transport, so povzročile ogromen dim, kar je bil najboljši znak, da so bombe zadele svoj cilj. Bombardirali so tudi vojašnice in povzročili več po-

žarov. Drugi napad so izvedli na letališče in so vse bombe zadele svoj cilj. Razbito je bilo tudi eno italijansko letalo, ki se je nameravalo dvigniti tik pred napadom. Vsa letala so se srečno vrnila.

Manjše letalske akcije nad Anglijo

Berlin, 15. decembra. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Zaradi neugodnih vremenskih razmer se je delavnost letalstva v noči od petka na soboto omejila na angleška pristanišča. Včeraj so nemška letala v večini primerih napadla v nizkem letu mnogo važnih vojaških ciljev v južni in srednji Angliji. V srednji Angliji je bila učinkovito zadeta s težkimi bombami neka tovarniška naprava. Sovražna letala niso priletela nad nemško ozemlje. V zasedeni pokrajini je sovražnik na dveh mestih metal bombe, ki pa niso povzročile škode.

London, 15. decembra. o. Snoči so angleška letala bombardirala Brest in Lorient, kjer je izhodišče nemških podmornic.

Letalski napad nad Anglijo je bil snoči zelo slab in so posamezna letala bombardirala nekatera mesta na severu in jugu Anglije. Nad Londonom ni bilo vrženih nič bomb. V splošnem škoda ni velika in tudi smrtnih žrtev ni mnogo.

Danes ves dan ni nobenega sovražnega letala nad Anglijo.

London, 15. decembra. Reuter: Letalsko ministrstvo in ministrstvo za notranjo varnost sporočata: V noči od sobote na nedeljo letalska aktiv-

nost sovražnika nad Anglijo ni bila velika. V prvih nočnih urah so padle bombe na neko mesto ob ustju Temze. Poškodovanih je bilo nekaj stanovanjskih hiš in ubitih je bilo, odnosno ranjenih nekaj oseb. Po drugih mestih je bila tvarna škoda zelo majhna in tudi človeške žrtve niso bile velike.

Laval aretiran

London, 15. dec. o. United Press. Iz Vichyja poročajo, da so francoske oblasti aretirale bivšega zunanjega ministra Laval, še preden je podal ostavko. Policija je zaplenila vse njegove listine. Policija noče izdati podrobnosti zaradi nadaljnje preiskave proti Lavalu.

Lavala je v soboto maršal Petain odstavil kot zunanjega ministra in kot svojega naslednika. Zdi se, da je Laval skušal sodelovati zgolj z Italijo proti Nemčiji in da je moral iti na nemško zahtevo.

Namesto vencev — darujte za zimsko pomoč

Veliko je siromašnih v naši banovini, ki zlasti v sedanjih izrednih razmerah trpe hudo pomanjkanje. Spomin na umrlega našega narodnega voditelja dr. Antona Korošca bomo gotovo najlepše počastili, če prispevamo — namesto vencev in cvetja — primeren znesek za zimsko pomoč. Vsakdo, ki hoče slediti temu mojemu povabilu, naj si sam izbere obliko, ki ji hoče zaradi počastitve spomina velikega dobrotnika ubogih podariti primeren znesek za zimsko pomoč. Občine pa naj ime darovalcev z navedbo darovanega zneska objavijo v slovenskih dnevnikih. Ban dr. M. Natlačen.

Vsem krajevnim kmečkim zvezam

Smrt voditelja slovenskega naroda, dr. Antona Korošca, bo najgloblje odjeknila med našim kmečkim ljudstvom, kajti naš narodni voditelj je bil najprej naš kmečki voditelj in bорец za naš kmečki stan.

Zato se bo njegovega pogreba, ki bo v torek, 17. decembra v Ljubljani, udeležil tudi od naših kmečkih ljudi vsakdo, komur bo le količjak mogoče.

Predvsem vabimo vse odbore Krajevnih kmečkih zvez in odsekov Mladinske kmečke zveze, da organizirajo udeležbo na pogrebnih svečanostih med svojimi člani.

Natančnejša navodila glede časa in razporeda pogrebnih slovesnosti, kakor tudi glede zbirališča za članstvo Kmečke zveze boste dobili deloma v posebni okrožnici, deloma pa jih boste našli v splošnih navodilih za udeležence dr. Koroščevega pogreba. Zato pazno zasledujte vse tozadevne objave v časopisih!

Tudi obvestilo o tem, ali bo dovoljena za udeležence pogreba kakšna vozna ugodnost na železnicih, boste našli v časopisju!

Na tem mestu vas vse samo prosimo, da organizirate iz vseh krajev čim številnejše zastopstvo Kmečke zveze, ki bo sodelovala pri pogrebnih slovesnostih v posebni skupini! Vsi si pripnite naše znake! V Ljubljani se zberite pravočasno (vsaj pol ure pred v časopisju objavljenem času) na mestu, ki bo objavljeno kot zbirališče za članstvo Kmečke zveze!

Odseki Mladinske kmečke zveze, ki imate prapore, jih prinesite s seboj! Zalne trakove za prapore boste dobili v pisarni Kmečke zveze!

Kmečka zveza.

Radijski prenos pogrebnih slovesnosti

Radijska postaja v Ljubljani bo ob pogrebu voditelja Slovencev dr. Antona Korošca prenašala tele slovesnosti:

V ponedeljek 16. decembra ob osmih zvečer poslovljev izpred banske palače in univerze in spred v stolnico.

V torek 17. decembra ob 9 dopoldne slovesni rekvijem v stolnici, pogrebni spreved proti Sv. Križu, cerkvene obrede in poslovljne govore na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani

VSEM ČLANOM DRUŠTVA ROKODELSKIH MOJSTROV IN ROKODELSK. POMOČNIKOV

Povodom smrti voditelja Slovencev dr. Antona Korošca je bila v nedeljo ob 11 v Rokodelskem domu žalna seja obeh društev. Spominu blagopokojnega nepozabnega očeta vseh Slovencev dr. Korošca se bomo oddolžili s tem, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležimo pogrebnih slovesnosti. V ponedeljek, 16. t. m., ob pol osmih zvečer se bomo zbrali v Gregorčičevi ulici, pred Trgovskim domom, da se udeležimo spreveda od banovine v stolnico. V torek, 17. t. m., pa se bomo udeležili z društveno zastavo pogreba. Zastava bo šla z zastopniki društev od desetih dopoldne iz Rokodelskega doma do stolnice. Vsi člani naj se pridružijo. — Društvi rokodelskih mojstrov in rokodelskih pomočnikov.

Banovinskemu odboru JRZ v Ljubljani

Sklicana je žalna seja za predsednikom Banovinskega odbora JRZ dr. Antonom Korošcem za torek, dne 17. t. m. ob 3 popoldne v prostorih Banovinskega tajništva JRZ v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7-11. Banovinsko tajništvo JRZ. Vsem okrajnim in krajevnim organizacijam JRZ! Pozivamo Vas, da skličejo predsedski krajevnih organizacij takoj širše žalne seja, na katere povabite tudi članstvo. Predsedniki okrajnih JRZ naj skličejo seje šele po pogrebu predsednika Banovinskega odbora JRZ dr. Korošca. Na tej seji naj predsedniki v kratkem govoru podajo najznatnejše vrline voditelja stranke dr. A. Korošca.

Zaradi maš zadušnice, naj se dogovorijo odbori organizacij s pristojnim g. župnikom.

Organizacije in članstvo stranke se udeležijo pogreba v torek v času in po sporedu, kakor bo objavljen v časopisju od strani Odbora za pogrebne svečanosti. Banovinsko tajništvo JRZ.

Športne vesti

Današnje nogometne tekme

Današnja nedelja je bila v športnem oziru strahovito rečna. V Sloveniji sploh nismo imeli nobene športne prireditve, pa tudi na Hrvaškem in v Srbiji ni bilo mnogo.

Ferenczvarosz : Gradjanski 5 : 0 (2 : 0)

V Budimpešti je gostoval danes s svojim kompletnim moštvom zagrebški Gradjanski. Igral je proti madžarskemu nogometnemu prvaku Ferenczvarozu. Gradjanski je igro izgubil z zelo visokim rezultatom. Razmerje 5 : 0 (2 : 0) kaže, da je Gradjanski trenutno zelo v slabi formi. Škoda, da je Gradjanski sploh šel v Budimpešto. Poraz 5 : 0 bo mnogo škodil ugledu našega nogometa.

Vojvodina : Jugoslavija 4 : 3

Na zasedenem igrišču Jugoslavije sta danes odigrala prijateljsko tekmo Novosadska Vojvodina in domača Jugoslavija. Po lepem uspehu, ki ga je Jugoslavija dosegla prejšnjo nedeljo proti slovaškemu prvaku v Bratislavi, je navzgor občinstvo pričakovalo lepe igre domačega moštva. Na splošno presenečenje pa je zmagala Vojvodina, in to po vsem zasluženju.

BSK : Concordia 2 : 1

V Zagrebu sta se srečala v prijateljski tekmi trenutna prvaka v hrvaški, oziroma srbski ligi. Belgrajski BSK je zaslužen premagal zagrebško Concordio z rezultatom 2 : 1.

Predsednik vlade Cvetković ter minister dr. Krek o pokojnem slovenskem voditelju

Belgrad, 15. dec. o. Min. preds. Cvetković je o pok. slovenskem narodnem voditelju dal belgrajskemu »Vremenu« naslednjo izjavo, v kateri pravi med drugim:

»Z dr. Korošcem sem se spoznal v letu 1918., to je tedaj, ko se je zrušila avstroogrška monarhija. V Zenevi so bili zbrani nekateri člani Jugoslovanskega odbora, naša tedanja parlamentarna opozicija in pokojni Pašić. Šlo je za najvažnejša vprašanja v zvezi z našim zedinjenjem.

Mi mladi ljudje smo tedaj v Korošču videli velikega in neustrašnega borca za jugoslovansko misel v bivši avstroogrški monarhiji. Majniška deklaracija v dunajskem parlamentu je vsemu svetu rekla jasno in odločno, da Jugoslovani iz bivše monarhije zahtevajo pravico do samoodločbe. Nosilec in predstavnik tega boja je bil dr. Korošec. Iz tega so izvirale že tedaj naše velike simpatije in zanimanje nas mladih Jugoslovancev za osebnost dr. Korošca.

Pozneje sem kot politični delavec dolgo sodeloval z dr. Korošcem pri mnogih političnih kombinacijah in dejanjih. Leta 1928. sem bil tudi član njegove vlade. Nato so prišli poznejši dogodki in njegovo opozicijsko stališče do tedanjega režima. V tistem času mi je večkrat zaupal najskrivnejše politične kombinacije, ker je verjel, da jih lahko pravilno in v splošno korist izvedem. Sodelovanje je bilo tedaj zelo tesno in pristrano. Pri ustanavljanju nove politične stranke, Jugoslovanske radikalne zajednice, je dr. Korošec igral eno največjih vlog. Tako je nazadnje prišlo do sodelovanja med Srbi, Slovenci in bosanskimi muslimani v eni politični stranki. Ta stranka bi po zamisli samega dr. Korošca morala zajeti tudi hrvaški narod. Že

tedaj se je spočela misel o sporazumu med Srbi in Hrvatji. Pri izvajanju te velike zamisli ima dr. Korošec svojo vlogo.

Pred nekaj meseci sem g. dr. Korošca povabil na ožje sodelovanje v vladi. Tedaj je postal minister za prosveto v moji vladi in na tem položaju ga je tudi dohitela prežgodnja smrt. Dr. Korošec bi lahko še mnogo koristil naši državi in našem ljudstvu.

Ko se bo pisala zgodovina našega jugoslovanskega osvobodjenja in zedinjenja, bo ime dr. Korošca zavzelo tisto mesto, ki mu pripada po njegovih zaslugah in odločnem boju, ki ga je za to zedinjenje in našo domovino vedno navdušeno in odkritosrčno vodil.

Na poti v Belgrad je minister gr. dr. Miha Krek sprejel dopisnika »Politike« in mu podal naslednjo izjavo:

»Izgubili smo voditelja slovenskega naroda. Smrt dr. Korošca je spravila ves slovenski narod

Belgrad pred mrtvaškim odrom dr. Antona Korošca

Belgrad, 15. decembra. Danes dopoldne ob 10 je bila slovesna služba božja za pokojnikom dr. Antonom Korošcem. Mašo jebral senator Smodej, navzoči pa so bili ministri dr. Miha Krek, Srdjan Budisavljevič, pomočnik zunanjega ministra Miloje Smiljanič, pomočnik finančnega ministra Horvacki, pomočnik ministra za gradbe Selegin ter več bivših ministrov in uglednih politikov.

Od kar so položili posmrtno ostanke dr. Antona Korošca v slavnostno sejno dvorano v senatu, je mimo njegovega odra šlo ogromno ljudi iz vseh krajev naše države, izkazujoči mu poslednjo čast. Poleg mrtvaškega odra dr. Korošca so se stalno menjavale ponoči in podnevi častne straže raznih organizacij in narodnih društev. Od davi so strazili služitelji senata, slovenski študentje in slovenska mladinska fantovska organizacija.

V prvih urah so poleg onih, ki so že včeraj

Dr. Krek — zastopnik prosvetnega ministra

Belgrad, 15. dec. m. Na predlog predsednika ministrskega sveta in zastopnika ministra za notranje zadeve Dragiša Cvetkovića so kraljevski namestniki podpisali ukaz, s katerim je postavljen za zastopnika prosvetnega ministra g. dr. Miha Krek, minister brez listnice.

Prihod voditelja Hrvatov dr. Mačka v Ljubljano

Zagreb, 15. decembra.

Jutri zjutraj bo odpotoval iz Zagreba podpredsednik vlade in voditelj hrvaškega naroda dr. V. Maček v Ljubljano, da bo prisostvoval pogrebu pokojnega dr. Antona Korošca. Na grobu sloven-

skega voditelja bo imel tudi poslovilni govor. Z istim vlakom, kakor dr. Maček, bo iz Zagreba odpotoval tudi dr. Mile Miškulin, podpredsednik senata. Kompozicija vlaka s posmrtnimi ostanki dr. Korošca je odšla iz Zagreba ob 4.30 popoldne in bo šla skozi Zagreb ob 2.13 ponoči.

Še nekaj sožalnic

Sožalne brzojavke so poslali ministru dr. Kreku še minister vojske in mornarice general g. Petar Pešić, reis-ul-ulema Fehim Spaho, prometni minister inž. Nikola Beslić, bivši minister Bogoljub Kujundžić, bivši predsednik vlade Nikola Uzunović, bivši minister Dušan Lečić, branilec bosanskih Srbov v veleizdajniških procesih dr. Dimović, bani vseh banovin in mnogi drugi odličniki.

Dr. Juraj Krnjević, tajnik HSS, je poslal sledečo brzojavko: Vodstvu SLS, Ljubljana. Vam in vsemu slovenskemu narodu pošiljam iskreno sožalje. Dr. Krnjević

Spominska slovesnost v klubu »Straža«

AK Straža je zvečer ob 7 priredila žalni staneček svojega članstva. Prvi je spregovoril starešina dr. Ciril Zebot, ki je v slovesni besedi orisal lik našega pokojnega voditelja. V našem spominu so znova vstala velika dela, ki jih je zmogel edino genij Postavil je primero dveh mož: med škofom Slomškom, ki je ob svojem času s preseljitvijo škofije v Maribor, in med dr. Korošcem, ki je l. 1918 s svojo odločitvijo za Jugoslavijo rešil slovenski narod. Podal nam je tudi nekaj zanimivih spominov na stike pokojnika z akademiki, ki jih je ljubil z vsem svojim dobrim srcem.

Akademik Čeh je podal občuteno impresijo iz teh težkih ur, ki jih preživljamo.

Končno je spregovoril društveni duhovni vodja g. prof. dr. Ehrlich, ki je v uvodu opisal značilen dogodek iz življenja pokojnika, na kar je v globokih in toplih besedah predečil sliko o pravi veličini pokojnika. Bil je mož, ki je prerasel svoj mali okvir, bil je titan, ki je s svojo izkušeno roko povedel neblagljeni naš narod v novo in svobodno življenje in mu priboril mesto, ki mu gre.

Ob zaključku so akademiki skupno zmolili žalostni del rožnega venca. Uspognili so kolena, sklonili glave, iz njihovih prs pa se je dvignila iskrena molitev k Njemu, ki vodi usodo poedincev in narodov.

Spominska seja mestnega sveta ljubljanskega ter mestnega vodstva naše stranke

Zahtevajte povsod naš list

CONTINENTAL na ugodne mesečne
obroke
IVAN LEGAT
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Izročilo dr. Antona Korošca slovenski kmečki mladini

Ko v kmečki hiši umre oče, hišni gospodar, mu njegovi otroci preskrbijo dostojen pogreb. Tudi kmečki ljudje, ki znajo izredno dobro razločevati prazne zunanosti od pravih vednot, ob takih primerih vedno vestno izpolnijo vse, »kar je že od nekdanj v navadi«: moški oblečejo črne suknje, »burmuse«, ki jih na kmetih nosijo samo ob pogrebi in v svatovščinah, ženske si zavežejo črne rute na glave, sorodniki in prijatelji pokojnika se zberejo po pogrebu na »sedmino« in za dušni mir pokojnika naročijo domači svete naše v župni cerkvi...

V ostalem pa kmečki ljudje tudi za onimi, ki so jim bili najdražji na svetu, ne kažejo trajnih vidnih znakov žalovanja. Kmečko delo zahteva, da gre življenje pri hiši takoj naslednji dan že po vsakdanjem načinu naprej in prihodnjo nedeljo gredo sinovi umrlega v cerkev že v navadni zakmašni obleki.

Morda kdo misli, da kmečki ljudje zaradi tega, ker kažejo na zunaj tako malo znakov žalovanja, kaj kmalu tudi povsem pozabijo na svoje rajne. Kakšna zmot!

Ali še niste nikoli slišali, da vsak pravi kmet kaj rad v razgovoru poudari: »Moj rajni oče — Bog jim daj sveta nebesa! — so rekli...« — ter s tem pribeje, da je v tisti stvari tako in ni drugače! Saj so njegov rajni oče tako rekli!

In vsi poznamo kmečko »starokopitnost« v gospodarstvu, kakor tudi v vsem načinu življenja. Vemo pa tudi, s čim jo kmečki gospodar opravičuje: »že moj rajni oče so tako delali, pa so bili pameten mož in dober gospodar; — torej bo tudi še za mene dobro tako!«

Noben stan ne hrani in ne izpolnjuje tako zvesto in vestno izročilo, naročil in navad svojih očetov kot vprav kmečki. Zato pa je tudi edino kmečki štan tisti, ki ohranjuje in od rodu do rodu prenaša vse, kar je našega: našo vero, naš jezik, vse naše narodne duhovne zaklade in značilnosti.

Izročila pokojnih so kmečkim ljudem svetla!

*

Pokopavamo očeta slovenskega naroda, dr. Antona Korošca.

Velike zunanje slovesnosti se vršijo ob tem pretrajljivem dogodku. Casopisi so in še bodo popisali ogromno strani z žalnimi članki, nešteti govorniki bodo na žalnih sejah širom vse naše domovine slavili zasluže velikega pokojnika.

Čez teden dni pa bo teklo življenje spet po vsakdanjem tiru naprej. Sveže novice bodo polnile časopise, novi dogodki bodo vzbujali zanimanje ljudi. Spomin dr. Antona Korošca pa bo počasi bledeel v naših srcih...

Ne vseh!

Kmečki ljudje, kmečka mladina, ki ji je bil dr. Korošec vso dolgo dobo svojega življenja skrben in moder oče, kmečki fantje in dekleta, katerim je pisal nekdanj očetovske nasvete za življenje v »Našem domu«, ki ga je zanje ustanovil, kmečka mladina, bodočnost našega naroda, za katere lepše dni si je dr. Korošec kot pravi skrben oče vse dni svojega življenja neumorno prizadeval — ta naša slovenska kmečka mladina na dr. Korošca ne bo pozabila!

Vsi naši kmečki fantje in dekleta, ki so ga kdaj v svojem življenju videli in slišali govoriti, vsem tem bo živel v dušah spomin nanj živ tako dolgo, dokler bodo sami živeli! Kmečka mladina se bo vedno spominjala dr. Korošca, spominjala pa se bo tudi njegovih besed, njegovih naročil, spominjala se bo plemenitih potez njegovega značaja. Njegovo naročilo slovenski kmečki mladini bo kmečkim fantom in dekletom vodilo pri delu, njegova načela naši vzori, njegovo ravnanje nam vsem svetel vzgled!

*

Pred nekaj leti je z nekega sestanka poslala večja skupina kmečke mladine dr. Antonu Korošču

pozdrave. Odgovoril jim je z lastnoročnim pismom sledeče vsebine:

»Zelo sem se razveselil vseh mi poslanih pozdravov. Prepričan sem, da bodo prišli za kmetiški stan zopet boljši časi in Vi ste poklicani, da do njih in v njih ravno kmetiška mladina vodi svoj stan!

Iz podpisov vidim, da bratska ljubezen veže mladino iz različnih krajev naše domovine. Tako je prav, samo v složenem delu bo uspeh.

Srčno Vas vse pozdravlja dr. Korošec. Ali si more želeli slovenska kmečka mladina lepše izročilo svojega velikega vzornika?

*

Dvajset let bo že skoraj, odkar je imel dr. Anton Korošec shod SLS v neki majhni slovenski kmečki vasi. Enako kot pozneje, so tudi že takrat njegovi nasprotniki hujskali ljudi proti njemu z vsem mogočim. Takrat je bil najbolj navaden očitke, »da nas je Slovence doktor Korošec prodal...« In ta očitke je na tem shodu nekdo od nasprotnih pristašev vrgel v obraz. Dr. Korošec je prenehal s svojimi mlogovornimi, se obrnil proti dotični strani, odkoder je očitke priletel, in z velikim poudarkom izjavil:

»Prijatelj! Prosim Vas, da mi verujete tole:

Priznam, velik grešnik sem. Toda enega greha si pa ne dam od nikogar in nikoli očitati: da bi bil kdaj koli v svojem življenju izrekel le eno besedo, stopil le en korak, ali storil le eno dejanje, za katerega bi mislil ali celo vedel, da bo v škodo slovenskemu narodu!«

Kdo bi mogel pokojnemu političnemu voditelju slovenskega naroda ob odhodu z odra našega javnega življenja napisati lepše izpovedanje, kot si ga je dal sam s to izjavo? In koliko jih je med tistimi, ki so in še bodo metali nanj kamenje, ki bi mogli pred svojo vestjo o sebi enako reči?

Zadnja leta je dr. Korošec večkrat javno nastopil proti komunizmu. To je znano vsem. Malo pa jih je najbrž med nami, ki bi vedeli, da je bil dr. Korošec tisti, ki je svoj čas, ko so bili komunistični poslanci jugoslovanskega parlamenta zaprti v Belgradu, tekal od vrat do vrat, da bi jim izprosil svobodo. Zato se mu je nekoč storilo enako, ko so ga nekje na Slovenskem hoteli komunisti pobiti, kar so pristaši SLS zvedeli in napad prestregli. Rekel je navzočim komunistom:

»Prijatelj! Čudno ravname! Vaši voditelji mi dan za dnem pošiljajo prošnje: Korošec, reši nas iz ječe in jaz se trudim zanje, kolikor morem, Vi pa me hočete v zahvalo ubiti! Ali veste, da potem Vaši voditelji morda ne bodo nikoli več svobodni?!«

Dr. Korošec pa je ravnal nasprotno do njih: pobijal je sicer komunizem, komuniste pa reševal iz ječe!

*

Preprost mož je danes na cesti razlagal sosedu, s katerim je šel skupaj iz cerkve:

»Dr. Korošec ni bil slab človek. Toliko časa so ga preganjali in zapirali. Zahtevali so, naj ga obesijo ali obglavijo. Ko pa je prišlo drugače in je dobil oblast v roke, so se mnogi bali, da jim bo vrnil enako z enakim. Toda mož ni dal nikogar obesiti in mnogim svojim pristašem se je zameril, ker je bil premehek z nasprotniki...«

Toda vprav dejstvo, da je bil dr. Korošec res »mehek z nasprotniki«, je vzrok, da danes oblažujejo njegovo izgubo tudi vsi njegovi nasprotniki, v katerih vsaj še na dnu srca tli vest in poštenje!

*

Kmečka mladina slovenska, fantje in dekleta! Dr. Anton Korošec je bil naš voditelj, on naj ostane tudi odslej naš vzornik!

Izvršujemo njegovo izročilo, z nesebičnim in poštenim delom vodimo naš kmečki stan do boljših časov! Ni potrebno, da se borimo za visoka in odlična mesta ter za slavo, za katero se dr. Ko-

rošec ni zmenil, kakor je javno povedal ob priliki, ko so mu priredili neko proslavo: »Življenje me je naučilo, da mi je enako vseeno, če me slavite ali grдите: kljub temu bom delal, kar se mi zdi prav in potrebno za našo stvar!«

Tudi mi ne glejmo in ne ravnajmo se po tem, kaj bodo ljudje rekli o nas, temveč delajmo na svojem mestu dalje, kar smatramo po svoji vesti za prav in potrebno! In kot pravi kmečki ljudje recimo pri tem:

»Tudi naš pokojni doktor Korošec je tako delal, pa je bil pameten mož in dober gospodar državi in dober oče svojemu narodu!«

Izrazi sožalja ob smrti dr. Korošca

Ob smrti predsednika senata in ministra za prosveto g. dr. Antona Korošca je ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen prejel veliko številno brzojavno sožalje:

Ban banovine Hrvatske je poslal sledeče brzojavno sožalje: Gospod ban! Ob izgubi, ki je zadel bratski slovenski narod s smrtjo velikega delavca, politika in rodoljuba, sprejmite moje iskreno sožalje. Ban Hrvatske dr. Subašić.

Bivši narodni poslanec JMO Ismetbeg Gavran Kapetanović iz Sarajeva je poslal sledeče brzojavno sožalje: S smrtjo voditelja slovenskega naroda dr. Korošca zadeti smo tudi mi v Bosni, ker smo izgubili velikega soboritelja za skupne pravice. Zato sožalujemo v vaši tugi.

Bivši predsednik narodne skupštine in minister v pok. g. Stevan Cirič je poslal iz Sremskih Karlovcev sledeče brzojavno sožalje: Sprejmite, gospod ban, moje iskreno sožalje ob priliki smrti dr. Antona Korošca, predsednika senata in ministra za prosveto, kateri se je v najburnejših časih, katere zgodovina in naš narod pomin, pokazal velikega državnika kraljevine Jugoslavije in modrega voditelja svojega slovenskega naroda.

Predsednik jugoslovanskega učiteljskega združenja g. Ivan Dimnik je poslal iz Belgrada za glavno upravo združenja sledeče brzojavno sožalje: Kot predstavniku oblasti dravske banovine izjavljamo globoko sožalje nad izgubo velikega sina Slovenec, državnika in domoljuba, dr. Antona Korošca.

Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani je poslalo sledeče sožalje: Ob smrti velikega mecen slovenske likovne umetnosti, dr. Antona Korošca, izreka svoje globoko sožalje Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani.

Predsednik Glavnega odbora združenja učiteljev meščanskih šol kraljevine Jugoslavije g. Stevanović je poslal iz Belgrada sledeče brzojavno sožalje: Združenje učiteljev meščanskih šol kraljevine Jugoslavije pošilja Vam kot najvišjemu predstavniku upravne oblasti dravske banovine izreke globokega sožalja nenadne smrti velikega sina tega kraja, s katerim se ponosa ves naš narod, gradi telja in čuvarja Jugoslavije in preizkušnega prijatelja meščanskih šol dr. Antona Korošca.

Hrvaški književnik in veliki spoštovalec pokojnika, dr. Josip Andrić, je poslal iz Morovića brzojavno sožalje: Ob smrti voditelja slovenskega naroda izrekam najglobokejše sožalje. 20 letni smrti dan velikega škola dr. Antona Mahnića je postal tudi smrti dan dr. Antona Korošca. S tem se simbolično manifestira pomen, katerega imata ta dva velika sinova slovenskega naroda tudi preko mej Slovenije.

Ob smrti predsednika senata in ministra za prosveto, g. dr. Antona Korošca, je prejel ban dravske banovine, g. dr. Marko Natlačen, veliko številno brzojavno in pismenih sožalij: Sožalje so izrekli:

Minister dr. Josip Torbar; minister dr. Džaffer Kulenović; minister Dušan Pantić; bivši minister Ivan Hribar; bivši minister Lazar Radičević; bivši minister Vojin Đuričić; minister za promet inž. Nikola Bešlić; bivši minister dr. Marko Kožul; pomočnik ministra za kmetijstvo Josko Popović; krajevna organizacija JRZ Celje; okrajna organizacija JRZ Celje; mestna občina Celje, predsednik dr. Alojzij Voršič; Zveza fantovskih odsekov v Ljubljani; Oton Zupancič, upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani, v svojem in v ime

nu vsega članstva Narod. gledališča; profsorski svet Glasbene akademije v Ljubljani; jugoslovansko profsorsko društvo, sekcija ljubljanska; ravnatelj Josip Gogala v imenu Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, Zadrzne šole v Ljubljani in v svojem imenu; ljubljanski francoski generalni konzul Remerand Gabrijel; bivši narodni poslanec Ivan Urek, Stane Lubienski iz Jarenine kot predsednik okrajnega odbora samostojne demokratske stranke za Stajersko; župan Janez Ovsenik v imenu občine Predoslje; občinski odbor Cerknica; župan Josip Nemanič v imenu občine Metlika-okolica; župan Resman z zastopstvom občanov Radovljice v imenu občine Radovljice; župan Martin Kolj v svojem imenu in v imenu občinskih odborov občanov občine Velika Pirešica; župan Klemenec v imenu občine Crnomelj; občinski odbor občine Jarenina; župan Turnšek Ponkrac v svojem imenu in v imenu občinskega odbora občine Polzela; prosvetno društvo Paračin; Riko Elzner za sarajevske Slovence; dr. Alojzij Wagner, superior cerkve sv. Vincencija v Zagrebu; Poselska zveza v Celju; dekan Flajnik iz Kočevja v imenu duhovščine in prebivalstva slovenske narodnosti dekanije Kočevje ter v svojem imenu; dr. Sajovic v imenu Dijaškega doma v Kočevju ter v svojem imenu; družina Vošnjak, Soštanj; Martin Pavlič, načelnik carinskega oddelka v fin. ministrstvu; Sima Petković, uradnik banske uprave iz Novega Sada; tovarna Vošnjak, Soštanj; major Predrag Stefanović, Ljubljana.

Senatorju dr. Kulovcu je poslal sožalno brzojavko dr. Grga Andjelinić.

Ob smrti predsednika senata in ministra za prosveto g. dr. Antona Korošca so poslali na banovinsko tajništvo JRZ brzojavna sožalja:

Dr. Albin Smajd, odvetnik in bivši narodni poslanec iz Radovljice, v imenu okrajnega odbora JRZ in v svojem imenu; dr. Igor Silar iz Kranja; Delavska zbornica v Ljubljani v imenu slovenskega delavstva in nameščenstva; dr. Zlato Kuntarič, veliki častilec pokojnika, odvetnik iz Zagreba; Janez Ovsenik, župan iz Predoslja; bivši minister Ivan Hribar iz Ljubljane; okrajna organizacija JRZ iz Skofje Loke; Snudel, predsednik JRZ za Sv. Jakob v Slovenskih goricah; občina Sv. Jakob v Slovenskih goricah, predsednik Senčič; inž. Rudolf Kavčič, ravnatelj državnih železnic v Ljubljani.

Ljubljana, 14. decembra. Uredništvo »Slovenca« je prejelo še dve naslednji brzojavni sožalji:

Za svojim združnim prvakom žalujejo zadruge Dobrega tiska, Hrvatska kmečka in obrtna združenja, Vinarska združenja, Požega.

Sprejmite moje najgloblje sožalje za velikim slovenskim državljanom in rodoljubom. — Djordje Popara, Belgrad.

Žalne slovesnosti v Mariboru

Navodila za članstvo naših organizacij

Maribor, 15. dec.

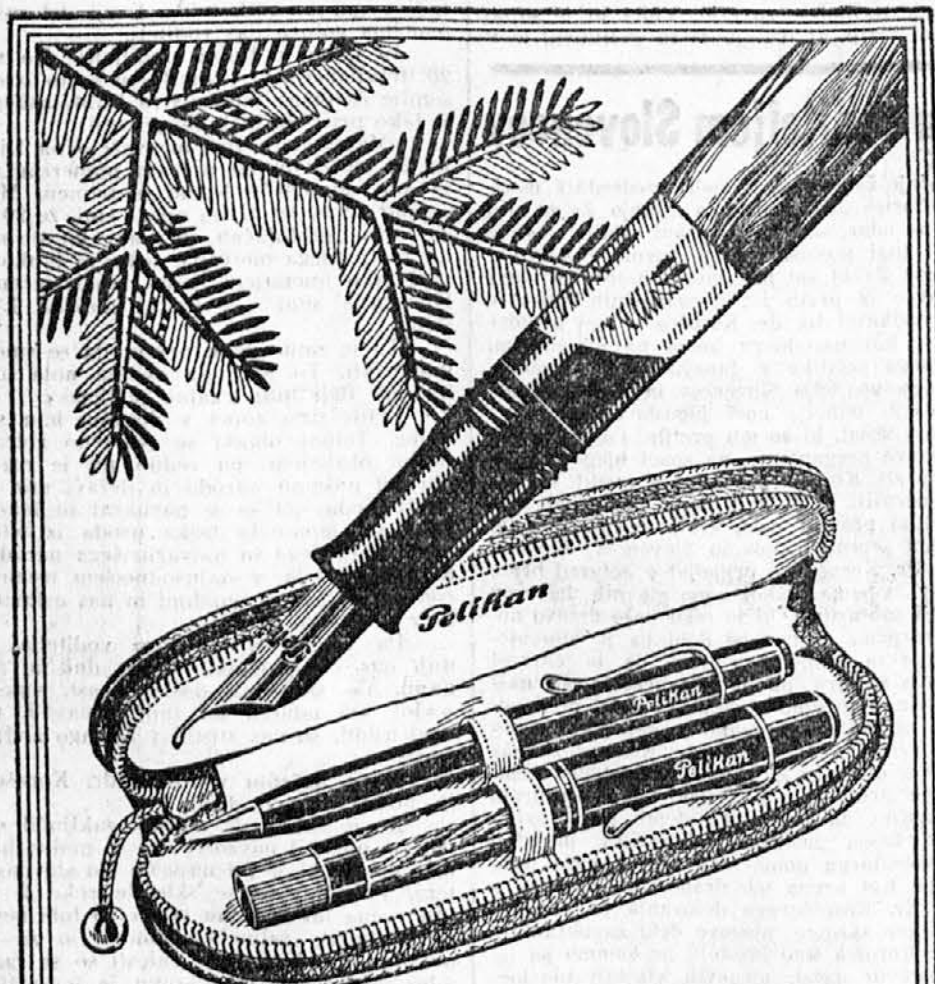
Zveza deklških krožkov v Mariboru poziva vse stajerske članice, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba našega velikega sorojaka in narodnega voditelja dr. Antona Korošca, ki bo v torek dopoldan v Ljubljani. Zbirališče je na Resljevi cesti ob Zmajskem mostu ob 9.30. Pogreba se udeležite v krogih ali v civilu, vse pa z znakom in žalnimi trakom.

Žalna seja mestnega sveta mariborskega. Jutri, v ponedeljek, ob 18 bo v mestni posvetovalnici žalna seja mestnega sveta mariborskega za pokojnim častnim občanom Maribora dr. Antonom Koroščem. Na seji bo imel žalni govor ravnatelj dr. Sušnik. Vabimo mariborske občane, da se seje udeležijo.

Sv. maša zadušnica v stolnici. V torek, dne 17. decembra, bo v mariborski stolnici slovesna sv. maša zadušnica za pokojnim dr. Antonom Koroščem. Svete maše se udeležijo tudi predstavniki oblasti ter zastopniki vseh narodnih in drugih organizacij.

Fantovskih odsek Maribor II. Jutri, v ponedeljek, se redni setsanek zaradi narodne žalosti ne vrši. Pozivam članstvo, da se polnoštevilno udeležijo komemoracije s črnim florum in znakom. — Prav tako naj člani izrabijo četrtinsko vožnjo ter se polnoštevilno v krogih udeležijo pogreba v Ljubljani. — Predsednik.

Udeležencem pogreba dr. Korošca v Ljubljani svetujemo, da se odpeljejo že v ponedeljek popoldne v Ljubljano, ker bo vlak v torek jutraj gotovo prenapolnjen. V ponedeljek popoldne in v torek jutraj bodo vlaki znatno ojačeni.

Pelikan Tvoj dar

nalivno pero in avtomatski svinčnik, oboje skupaj v usnjenem etui-ju.

Jugoslovansko novinarsko združenje — sekcija Ljubljana sporoča žalostno vest, da je njen dolgoletni redni član, gospod

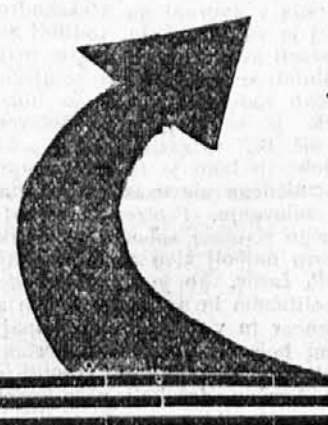
dr. Anton Korošec
bivši ministrski predsednik, predsednik senata, minister prosvete, itd.

davi mirno v Gospodu zaspal.
Zvestemu članu stanovske organizacije in naklonjenemu podporniku slovenskih novinarjev ohranimo časten spomin!

V Ljubljani dne 14. decembra 1940.

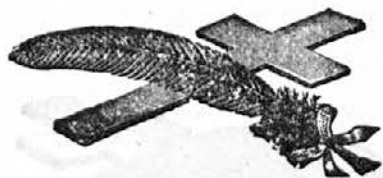
Odbor.

Iščemo

skladišče

večje (ali več manjših od 30 do 900 m² površine), je lahko tudi nizko, s pripravnim dovozom, prednost bližina carinarnice ali kolodvora. — Ponudbe na upravo lista pod »SUHO SKLADIŠČE«.

ŽUPAN MESTA LJUBLJANE

naznanja, da je dne 14. decembra t. l. umrl

častni meščan ljubljanski

gospod

DR. ANTON KOROŠEC

predsednik senata, minister prosvete, častni občan vseh slovenskih občin, odlikovan z redom Karadjorjeve zvezde I. stopnje i. t. d. i. t. d.

Nesmrtnemu voditelju slovenskega naroda, sodelavcu pri ustalovitvi in ureditvi kraljevine Jugoslavije ter za mesto Ljubljano na vseh poljih prezaslužnemu častnemu meščanu;

VE Č N A S L A V A !

Umrl je naš narodni voditelj, najmodrejši državnik, boritelj za jugoslavijo in njeno blagostanje

dr. Anton Korošec

predsednik senata, minister prosvete, bivši ministrski predsednik itd.

Voditelju slovenskega naroda ohranimo slaven spomin, njegovo delo pa naj najde med nami zveste nadaljevalce.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1940.

Banovinski odbor JRZ

Zadružna zveza v Ljubljani, z. z. o. j. sporoča
v svojem imenu in v imenu svojih članic pretresljivo vest,
da nas je danes zjutraj za vedno zapustil

dr. Anton Korošec

**naš predsednik,
predsednik senata kraljevine Jugoslavije,
minister prosvete itd.**

Odšel je k Bogu po plačilo naš prvi zadrugar, ki je bil od 27. decembra 1917 predsednik Zadružne zveze, od 14. junija 1919 pa tudi predsednik Glavne Zadružne Zveze za kraljevino Jugoslavijo. Zadružniki cele države so združeni danes v globoki žalosti, prav posebno pa še mi slovenski zadružniki, ki nam je bil oče, borec in prijatelj. Prežet z veliko ljubeznijo do svojega naroda, je v zadružništvu iskal boljšega življenja za Slovence. Težko občutimo izgubo, saj je pokojni v odločilnih trenutkih vedno stavil zadružništvu na razpolago vse svoje sposobnosti in vso avtoriteto svoje močne osebnosti.

Naj mu bo Bog plačnik za vse njegovo delo!

Pogrebne svečanosti se bodo pričele v torek 17. decembra ob 9. uri v stolnici.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1940.

Zadružna zveza v Ljubljani

zadruga z omejenim jamstvom